

Naujienu Antroji Dalis

NR. 557

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XVII METAI

Kelias vieškelėlis, mus veda į namus...

J. KLAUSEIKIS PRISIMINĖM CHICAGOS TEATRĄ KALIFORNIJOS KALNUOSE

Ir vasarą ir žiemą spaudoje būna aprašymų, kas nutinka Sandūnuose, čikagiečių poilsavimo vietoje. Losangeliečiai irgi poilsiauja, nardo vandenyne (kai kas visą metą), tačiau tokio lietuviško skruzdėlyno, koks susidaro vasarą Sandūnuose, neturi.

Kaliforniečiai išsisklaido. Vieni mėgsta Santa Monica. Tai artimiausias "byčius" nuo Los Angeles centro. Krantas sekus. Be pavojaus galima ir didelėse bangose nardyti. Čia įvairių tautų žmonių kamsalynė.

Kitiems patinka Venice paplūdimys. Tai bytnikų kaimynystėje. Sėdinėja bytnikai ant pievūčių, ant smėlynų. Barzdas saulėj šildydami filosofuoja. Vandenyne pakrantė švari, žmonių mažiau negu Santa Monicoj. Tačiau, vos porą žingsnių žengi į vandenį — jau iki kaklo. Ramusis vandenyne labai retai kada ramus, vis banguotas. Kai didesnis vandens pasiūšimas, jei nei vandens sportininkas, tai nė nemėgink bristi.

Jaunimas iekia dešimtis mylių. Kažkur į šiaurę už Malibu. Kai kas važiuoja į Laguna. Kiti šneka apie Balboa — turuolių pusiasalį.

Santa Monicoj Milton Starkus ir jo motina turi prie pat vandens apartamentų biznį. PALANGA — didelėmis raidėmis užrašyta.

Yra lietuvių, bandančių vasarvietės biznį garsiajame Palm Springs. Tai miestas dykumoj, paverstoj spalvota oaze. Kai kitur žiema, Palm Springs pati gražioji vasara. Lietuviai daugiausia ten trumpalaikiai svečiai. Dažnas tik ten pasidairyti nuvažiuoja. Ilgiau pabūti reikia pinigų nemažai.

Kalnai — poilsavimo vieta, kur laikas nuo laiko būriai lietuvių susirenka. Štai vasario 10-12 mėn. akademis jaunimas ten į 7000 pėdų aukštį buvo iškilę. Prieglobstį buvo radę Masačių - Ruigių viloj. Skautai praeitą rudenį toj pat kaimynystėj kalakuto valgyti buvo susimetę, skautiškoj savišvietoj žengė pirmyn.

Grupės jaunimo ir senimo iš Los Angeles buvo išvykusios į kalnus praėjus metus pabaigti ir naujus sutikti. Vieną tokią išvyką norisi prisiminti. Tai pas Viņčą ir Janiną Dovydaičius, kurie jau treji metai savaitgaliais kalnuose prie statybos reziduoja.

Gruodžio trisdešimt pirmajai temstant, baigėm Dovydaičių kalnų viloj paskutines lubų "tailas" prisegti. Kai lubos ir grindys sudėtos — galima buvo pradėt Naujųjų Metų laukti. Atvažiavo Marijona ir Juozas Aftukai. Lyg ir kontraktorius M. Aftukienė šioje statyboje. Siuvo langų užuolai-

(Tęsinys 4-me psl.)

Dienų Skeveldros

1.

Vartau Londono "Dziennik Polski i Dziennik Żołnierza". Rašoma apie Vavelio brangenybes, kurios po 20 metų pargrįžo Lenkijon. Str. įdomus po... "Naujienu" Kan. Tarnybos ir kun. L. Jankaus "kolizijos". Čia visa istorija (oficialiomis) pačių lenkų akimis.

Vavelio lobis, 1939 m. rugsėjį išvežtas į Rumuniją, vėliau į Prancūziją, Angliją ir pagaliau į Kanadą, grįžo 3 kartais: dalį režimo atstovybė atgavo 1946 m., dalį patys tremties lenkai grąžino 1959 m., likusias gėrybes — 1960.12.31. — ir tai aciū Lenkijos pirmui kard. Wyszynskiui. Jis 1960 m. balandį į daugiataškiantinę minią Gniezne kalbėjo, kad Lenkijos kunigų vyskupų plenumo susirinkime sutarta už Vavelio lobio ko skubesnį grąžinimą. Ir, kaip "D. P. i D. Ž." teigia, Lenkijos primą, lobį begražinant, atstovavo Kanados primas. Perdavimo aktą, be kitų, pasirašė gen. Wl. Anders, gen. T. Bor - Komorowski ir Ed. Raczyński, "nebenorėdami pažeisti Lenkijos primo garbės ir pažadų tautai".

Lenkijos katalikų spauda itin iškelia kard. Wyszynskio nuopelnus Vavelio lobį besugražinant. Bet režimo spauda... nutyli. Abidvi šalys nori sukalti sau "atsargos (ir nuopelnų) kapitalą".

Gomulka, matyt, vertino pirmo talką lobiui atgauti. Kai lobis jau buvo Lenkijos žemėje, nepuolimo "sutartis" čia pat atšaukta. Prasidejo senasis komunistų puolimas prieš primą ir kunigus: "Dz. P. i Dz. Ž." žiniomis, puolimas, be kitko, turi tikslą balandžio mėn. rinkimuose "nušluoti" katalikų seimo atstovų (jų viso 8) smogiamąjį dalinį.

Beje, grafas A. Potocki reiskia viešą protestą, kad kartu su Vavelio nuosavybe lobyje buvo ir privačių asmenų depozitai, ir jie (priešingai tarptautinei teisei ir kitiems susitarimo nuostatams), deja, atiteko "tautai krašte" (faktiškai — Gomulkai, o per jį — Kremliui).

2.

Įbridę į lenkų vandenį, manding, "pažuvaukime" gilyn ir platyn. Juoba pažįstamas lenkas atsiuntė man gana įdomių iškarpų iš anapus geležinės uždangos.

Lenkijoje šiuo metu siaučia nedarbas. Jau, pusiau - oficialiomis žiniomis, yra arti 800.000 bedarbių (jų tarpe pusė vyrų).

Auga nedarbas, auga vad. ūkiškieji nusikaltimai. Pvz.

Balstogės ir kt. apskrityse prokuratūra 1960 m. antrojoje pusėj kas mėnuo svarstydavo po 300-400 specialių nusikaltimų: užpuolimai maisto sandėlių ir pn. "Gazeta Biolostocka" aliarminoja, kad auga "masinis nusikaltimas", t. y. plėšiama, vagiama būriais, gerai organizuotais ir disciplinuotais. Bedarbis (su žmona ir 2 vaikais) per mėnesį teigauna 300 zlotų (nei savaitei duonai neištenka). Jau yra bedarbių nusižudėlių.

Silezijoje, Myslovicuose, įvyko bedarbių demonstracijos. Jos persimetė į Lodzę ir Balstogę. Sausį suimta per 400 demonstrantų.

3.

Kaip Varšuvos "Polityka" praneša, "Prasiblaivinimo rūmuos" dažnai "vieši" vaikai. Milicija susirūpinusi, kad 16-18 metų merginukės, ypač Szczecine, verčiasi prostitucija. Toliau "Polityka" rašo, kad 1959 m. teismų sprendimu į pataisos namus uždaryta 19.730 nepilnamečių nusikaltėlių. Nepilnamečių nusikaltėlių skaičius 1960 m. paaugo 17%. Atgautose srityse, ypač Szozečine, 41,4% visų nusikaltėlių sudaro vaikai iki 13 metų.

4.

Partinė spauda, k. a. "Sztandar Mlodych", "Odnowa", "Wspolczesnos" iš seno šaukia, kad "gyvenkime atomiškai", "elektroniškai" ir "kaip dera liaudies demokratams". Šaukė, ir prisišaukė. Jau "Żynie Warszawe" (partinės ausys ir akys) klausia, kur, žmonės, beeiname?! Moralinis pakrikimas verčia susirūpinti. Purvu taškoma Amerika seniai jau pralenkta. Kingsley duomens — gyvi niekai. Ana, "Wiedra i Życie" įsidėjo dr. H. Malewskos stebėjimus ginekologinėse klinikose: iš 100 moterų 75 seksualinį gyvenimą patyrė ir vedė dar nesukūrusios šeimų, o dažnai 13-14 metų amžiaus būdamos.

Rašytojas A. Rudnicki "Swiat" skiltyse šaukia:

— senos ivertybių lentos suskaldyta ir į purvą nutėkšta, o naujų nēr. Jaunos merginos nebežino, kodėl turi taupyti, juoba nickas joms apie tai nebekalba. Seniau dar veikė baimė, lojalumas reikalavo drausmės. Dabar vištukės nebežino ką bedarą. Jau atsidūrėme dykumoj...

Neleidžiama laisva spauda, bet leidžiama (Gomulka ir Chrusčiovas tai žino, ir pritaria)... pornografija (dangstoma "kova už naująją moralę" ir pan.). Čia vyrauja magazi-

(Tęsinys 2 pusl.)

Dienu Skeveldros...

(Atkelta iš 1-lio pusl.)

nai "Argumenty", "Kulisy" ir "Radar".

"Przegląd Kulturalny" didžiuojasi, kad 1956 m. Lenkijoje buvo 220.000 privačių motociklų, o 1960 m. — 700.000. Tame pat žurnale yra ir str. apie... kaimo sveikatingumą. Dr. Parnas'o teigimu, yra kaimų, kur veltui beieškotum išviečių. O kur randi, tai 3 sienų: dvi iš šonų ir durys, o ketvirtoji siena "atvira į gamtą", nesgi, gerai tai sakoma, iš tos pusės niekas žmogaus neatpažins.

Prieš 1939 m. Liublino vaidijoje buvo 7% gyventojų utelėtų, šio metu — net 37%. Tai rašo "Przegląd Kulturalny". "Utelėti ir pačių mokytojų vaikai". Anot str. autoriaus, Lenkija — "pirma pasauly, kur kaimas važinėja motociklais ir būriuojasi ties televizijos aparatais". Pertraukose (tarp reportažo iš atomo dirbtuvių ir literatūrinės valandėlės) žiūrovai masiškai... traisko utėtes!

6.

Dar keletas iškarpų paliekama nesunaudota. Jos tokios "kasdieniškos", aiškios, iš anapus geležinės uždangos žiūrint. Ana, Krokuvos partinė spauda reikalauja, kad vyriausybė uždraustų krikšto ir suvirtinimo sakramento apeigas, nes jos, girdi, duodančios progos žmonėms būriuotis, gerti ir — "muštis bei prieš partiją burnoti". Gdansko spauda praneša, kad "kovoje su kontrabanda iš jūrų pusės" konfiskuota 3 milijonų zlotų vertės aukso ir devizų. Dar viena, ir paskutinė "kasdieniška" žinutė: našlė, kuri paprasė siuntinio, teismo sprendimu gavo 2½ metų kalėjimo, mat, "šmeižė ekonominę liaudies padėtį".

Žymiai "neutraliau" skaitoma žinutė, kad Lenkija ir JAV plečia kultūros mainus. Lenkija mokės zlotais, o JAV vyriausybė knygų leidėjams ir kino filmų savininkams išmokės, aišku, doleriais. Ir taip Lenkija 1961 m. pirks amerikinių žurnalų, knygų ir filmų už 1 milijoną dolerių. Fordo ir Rōckefellerio fondai ir toliau remis Lenkijos mokslininkus ir studentus, besilavinančius JAV ir kt. Vakarų universitetuose (pernai tokių stipendininkų buvo 170).

O štai ("atodregiui") iš muzikos festivalio Varšuvoj. Rašo Cz. Halski, iš Londono nuvykęs festivalio stebėti. Šoštakovičiaus "Koncertas violončelei" dar kartą įrodė, kad partija galutinai pasmaugė daug žadėjusį talentą. Sovietų (Karajevo) baletas "Griausmo takti", nepaisant šaunių baletoto atlikėjų, pastabų autorių priverė... bėgti iš salės. Tai būt padarė ir pusė salės, bet... bijojo "vyresniojo brolio" (ruso). Jau ryto dieną Cz. Halski išgirdo nuomonę: "Sovietinė muzika — tai kaip laivas jūros siauty: išlipti nėra kur, o

IŠKILMINGOS KIRŠINĖS SO. BOSTONE

Kasmet yra švenčiamos Juozinės, Kazimierinės, Jurginės, Joninės ir kitokios inės. Todėl nėra jokio pagrindo nepritari bostoniškių š. m. vasario 11 d. suruoštom Kiršinėm. Nes Faustas Kirša pilnai to yra užsipelnęs. Juk jis "...per tuos trumpus 70 metų tiek daug prigyveno, jog Fausto ir kaip vaisingo poeto, ir kaip žymaus kultūrininko, ir kaip naudingo visuomenininko gyvenimo į didžiulę jaučio skūrą nesurašytum!" (žiūr. Naujienų Antarąją Dalį nr. 555 J. Pr(onskaus?) rašinį — Faustui Kiršai 70 metų).

Bostoniškai anksčiau minėtą dieną, Kiršines, atšventė Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos namuose naujai atremontuotoje salėje, pilnoje Poeto gerbėjų. Scenoje, iš abiejų pusių Amerikos ir Lietuvos vėliavomis papuoštoje, garbės prezidentas: Lietuvos garbės konsulas A. Šalna su ponia, poetas Juozas Mikuckis (atvykęs iš Baltimorės), rašytojas Antanas Vaičiulaitis, Bostono Moterų dr-jos pirm. p. Manumaitienė, Bostono Kultūros klubo p-kas inž. Jurgis Gimbutas, Lietuviškos Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius, jubilias Faustas Kirša centre, o prie katedros — vyriausias Kiršinių organizatorius ir vadovas — poetas Stasys Santvaras. Kiršinės pradedamos:

"Poetui Faustui Kiršai, mininčiam 70-tą gimtadienį,

Boston, Mass.

Brangus ir mylimas Dainiau,

Kai žmonija blaškosi, nesurasdama kelio į šviesą ir tiesą, kai brangi mūsų tėvų žemė Lietuva, kančių ir sielvarčių prislėgata, vėl yra laikoma žiauriąjį fizinę ir dvasinę nelaisvę, mes — dešimt Bostono lietuvių kultūrinių ir visuomeninių organizacijų, atsigrįžom į tave, Faustai, nes tu su mumis išėjai į tremtį, tu savo kūryba atsisakei tarnauti pavergėjui.

Atėjęs į lietuvių grožinės literatūros gyvenimą tuoj po Maironio romantizmo, tu visą laiką nepavargdamas ieškojai savaimingo, gyvo ir nepriklausomo žodžio.

Savo kūryboj pražydai gausybę įvairiaspalvių žiedų: Verpetuose tu žavėjaisi Lietuvos grožiu, Aidų Aidužiuose tu dainavai apie jaunystę ir meilę, Suverstose Vagose, Giesmėse, Maldose ant akmenų ir Piligrimuose tu nugrimzdai į gilų susimąstymą, Toluose liūdėjai prarastų namų ir lauko ōbelaičių, Pelenuose stipriai satyra plakei savo giminės ir laiko žmones, Sventuose akmenyse susimąstei apie žmogaus ir būties trapumą.

Rūstus ir gyvas vaizdas, gili mintis, originalus stilius, savaiminga forma ir būdingi tavo poetinės kūrybos elemen-

verčia vemti".

Argi tik muzika? Ar ne tasia pat visas... "tarybinis rojus"?

J. Cicėnas

lai.

Atsigrįžę į tave, mes nepamiršom, kad Nepriklausomąjį Lietuvoj tu buvai eilės literatūros ir meno žurnalų redaktorius, drąsiai keliantis gyvasias lietuvių tautos kultūrinės problemas, sudarantis sąlygas jauniems poetams ir rašytojams pasireikšti.

Amžius trunkančioj kovoje dėl lietuvių tautos laisvės ir kultūros, dėl nepriklausomo ir laisvo kūrybinio žodžio, tu, Faustai, esi garbingųjų pirmųjų gretose, kurio galvą tinka laurų vainiku papuošti.

Sveikinam tave, visom širdim, linkim tau dar ilgus metus degti poetinės kūrybos ugnim!

Komiteto vardu...

Bostonas, 1961 m. vasar. 13 d.

Po labai vaizdžios, Fausto Kiršos kūrybos kelią nušviečiančios rašytojo Antano Vaičiulaičio paskaitos, praėina ilga eilė sveikintojų žodžiu: Lietuvos garbės konsulas A. Šalna, jubilias bendralaikis Juozas Mikuckis, A. L. Tarybos ir savaitraščio Keleivio redakcijos vardu Jackus Sonda, L. B-nės vardu Povilas Žičkus, inž. Jurgis Gimbutas Bostono Kultūros klubo vardu, Akmeniš — latvių rašytojų ir žurnalistų vardu, Amerikos lietuvių studentų s-gos vardu Aloyzas Mučinskas, inž. Malėnas — inž. d-jos vardu, p. Manumaitienė — Bostono moterų d-jos vardu; skautų S-gos atstovai: Jonaitis ir vyr. skautininkas Čepas, ir Bostono dramų sambūrio atstovės: Rita Ausiejūtė ir Zita Zarankaitė, pasipuošusios tautiniais drabužiais, nešinos laurų vainiku, kurį Poetui Faustui Kiršai įteikia nepriklausomos Lietuvos buv. garbės konsulas Antanas Šalna.

Raštu sveikintųjų eilėse mirga laisvosios Lietuvos diplomatų, politikų, kultūrininkų, poetų, žurnalistų, menininkų, dailininkų, solistų, muzikų ir artistų pavardės: Lozoraitis, Trimakas, Sidzikauskas, Balutis, Kajeckas, Bačkis, Grauzinis, P. Babickas, Budrys, Šimutis, Tysliava, Barzdukas, inž. Bartkus, p. p. Lapės, (F. Kiršos sponseriai), L. Fronto Bičiulių suvažiavimas, A. Raniš — estų rašytojų d-jos vardu, Los Angeles kultūros klubas, Darbininko redakcija, vyr. skautininkė Zailskienė, poetas B. Brazdžionis, inž. Galinis, kultūros žurnalo Lietuvių Dienos vardu Tininis, poetas kun. Vaiškūš, muzikas V. Banaitis, rašytojas S. Zobarskas, A.

Rūkštelė ir Vijeikis; iš Australijos, kur "visos gulbės juodos", rašytojas Pulgis Andriušis, Lietuvos Nepriklausomybės deklaracijos signataras inž. Sirutavičius, buv. Rašytojų d-jos pirm. B. Babrauskas, p. p. Bačiūnai, kunigai - kultūrininkai J. Prunskis, St. Yla, Marlinkus; solistės — Matulaitytė, Angaitytė, aktorius Vitalis Žukauskas, kompozitorius J. Gaidelis, inž. Okunis, p. p.

Jansonai, Al. Gustaitis iš Kalifornijos, žurnalistas Br. Raiša ir daugybė kitų.

Ne retas sveikinimas palydimas, kaip garbės ir meilės Poetui pareiškimas, dovanomis: piniginiiais čekiais (p. p. Bačiūnai, Bostono inž. s-gos skyrius, L. Bendruomenės Bostono skyrius, be to, visas pelnas iš ruoštyjų Kiršinių), prekybininkas Grėbliuskas — 10 lempų radijo aparatas, vilos savininkai Cape Cod p.p. Jansonai — dvi savaitės neapmokamo poilsio jų viloje, latvių rašytojų ir spaudos darbuotojų dovana — pagalytė; dailininko Šklėriaus nepriklausomoje Lietuvoje piešto Kiršos portreto reprodukcija, skautų S-gos žymenis ir aukščiausias "Geležinio Vilko" ordinas. Jubilias ir šiandien tebėra veiklus skautų S-gos darbuotojas; Keleivio redaktorius J. Sonda paskelbia F. Kiršą amžinu to laikraščio garbės skaitytoju.

Poeto Fausto Kiršos 70 metų sukaktuvių minėjimas baigiamas aktorės Aleksandros Gustaitienės režisuotu montažu, kurį atliko: Pranas Lembertas (skaitytojas) ir Bostono Dramos sambūrio nariai — Raimundas Žičkus, Rita Ausiejūtė ir Zita Zarankaitė. Pirmieji du — pirmą kartą išėina į viešumą ir čia, kaip deklamatoriai pasireiškia nepaprastai stipriai, talentingai.

Montažo esminį branduolį sudaro gerbiamojo poeto kūryba — eilėraščiai ir, specialiai minėjimui parašytas tekstas, kuriame menine forma atsispindi poeto gyvenimo ir poetinės kūrybos kelias. Tą tekstą neužtenka vieną kartą pasiklausyti ar paskaityti: jį reikia skaityti ir juo gerėtis, keltą ar keliolika kartų. Štai: (sutrumpinta)

"Poetas! Nėra jo mūsų metraščiuose tarp vaivadų, plunksnuotų kanclerių, šarvais apkaustytų didžiųjų kunigaikščių... (Tęsinys 9-tame psl.)

GRADINSKAS
FM RADIJU
NET KELIOS DEŠIMTYS
Stereo patefonai, TV, Vésintuvai
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Pardavimas — Taisyimas,
Sekmad. uždaryta.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna aprauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

IS TOLI IR IS ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas aprauda.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

ANT LIGAJO EŽERO KRAŠTO

Dalis antroji — kasdieninė

Kitoj pusėj Ligajo ežero
Zelia, žydi kviečiai suaugę.
Saulė vasarą ežeran pažeria,
Čia svečių suvažiuoja daugel.

Suvažiuoja, be rūpesčio vieši,
Prisilauko prie stalo dietos.
Matos — ežeras žėri priešais,
O toliat dar gražesnės vietos.

Zaliam parke viršūnės lankščios,
Nuo vėjo lengvai susivarto,
Aiškiai matos nuo rūmų stenkščio
Du egzotiški medžiai ties vartais.

Tyla. Ežero bangos vos kruta.
Akmenėliais plaudžia ant smėlio.
Šakelės, krūmokšniai, kaip rūtos.
O už ežero — miškas pamėlęs.

Aplamai platuma neregėta.
Yr kur paukščiui sparnus nusilaužti.
Rytą ežeras ima mirgėti —
Iš nakties tai garuoja, tai aušta.

9.
Daros pievos labiau vis margos
Ziedais kožnas augalas pilsis.
Suvažiuoja, turbūt, išvargę,
Suvažiuoja svečiai ir ilsis.

Kitiems gal čionai ir perprasta,
Monotoniškai užauja miškas,
Bet ne mums iki smulkmenų spręsti,
Mums kam į jų reikalus kištis?

Raibsta akys žaliuos vasarojuos,
Čia daug saulės, duonos ir orų.
Privaziuoja svečių. Vasaroja.
Reguliuoja atidžiai svorį.

Seimininkas gražiai vaišina,
Kai svečiai, pasimaudę grįžta.
Pulku eina popiet pušynan,
Baltuos rūbuos mergaitės krykščia.

Neskubėdamos dienos keičias,
Pušys šaką į šaką trina,
Vakare suimąsto miškai čia —
Ilgai krupčioja žvaigždė — aušrinė.

10.
Į vakarą oras atvėsta
Ant smilgos rasa atsiranda,
Sugrįžta namo vėl pėsti
Ir susėda ilsėtis verandoj.

Sunku tada be sentimentų,
Iš tikrųjų net širdžiai negera — — —
Ponai pratę patogiai gyventi,
Limonadą atšaldytą geria.

Medžiai ima tyliau dar gausti,
Sukniumba šešėliai alėjoj,
O mėlynas Ligajas rausta,
Saulėlaida kraują palieja — — —

Meldynuose baltos lelijos
Prieš naktį suglaudžia žiedus,
Vilnysna mėnulis pašlijęs,
Romansus ir meilę klieđa.

Kartais ežero vilnys drumstos
Iš anos, iš Barkų ten pusės,
Šliaužia akmenys, smėlio grumstai,
Valandėlę ir mes ten pabūsim.

11.
Tenai dirpose saulė dega,
Nuo pat paašrių skamba daļgiai,
Ligi vakaro verčiamos vagos,
Tenai prakaito duoną valgo.

Balti vienmarškiniai vyrai,
Lyg beržai pradalgy siubuoja.
Vyrams prakaitas dirvon byra.
Taria dalia esant abuoja.
Darbas darbą varyti skuba,
Moters lenkdamos riša pėdas,

Auga kalnuose baltos gubos,
Velka žemė kitus parėdus.

Zengia vakaras žemėn pavėjuj.
Lauke lieka gubų kepurės,
Svyruodamos grįžta pirovėjos,
Pilnas mėnuo į ežerą žiūri.

Mūs svečiai tada prie vakarienės
Kožnas savo karsnelį kranto,
Ten dainas su liūdnuais refrenais,
Užtraukia sustoję ant kranto.

12.
Nuo senai čia stuksojo dvarai,
Didžių ponų, galingų magnatų,
Čia visokių dalykų darės,
Bet tai buvo prieš daugel metų.

Dvaro pokyliai lig prašvintant,
Su žibintais karietos ritos...
Silkai, muzika, valsai ir vintas,
Kol pabala ant ežero rytas.

Jau tie ponai seniai duobėje;
Urėdai jų artojaus jodė.
Tik dainose gražiai skambėjo
Margi dvarai ir vyšnių sodai.

O apylinkėj pilkos pirkios.
Pilki žmonės varguos paprato.
Ponas N. šičia dvarą pirkio,
Kai apsvirtė laiko ratai.

Tik dainose ir šilko gijos.
Šiaip jau drobė ir pilkas milas.
Ponas N. šilą dvarą įgijo,
Nes tėvynę laiku pamilo.

13.
Tai šioj pusėj ežero Ligajo
Pasivieši svečiai kilmingi
Kili dvarą iš pono lygaujia,
Kol popiet pailsėt užminga.

Kvepia dobilas. Derlius geras.
Vežimai į daržines braška.
Mes stebim iš tolo, kas daros,
Kas daros ant Ligajo krašto.

Atvažiuoja naujom mašinom,
Dieną, dvi ar tris pasišvaisto,
Kai kurių net ir kilnę žinom —
Iš mūsikių dirvų bet raistų.

Sventės, prakalbos ir jubiliejai
Tai vienos, tai kitokios grupės.
Prakalbėtų laukai žalieji —
Imtų plūst atgalios upės.

O vaivorykštės dega ir kyta —
Lankų varsos į ežerą teka —
Atsiviečia viršūnės šilo —
Melsvai žalia — net alina akį —

14.
O Ligajas supas, kaip supės,
Varydamas vilnį vienodai — — —
Teka dienos ir mėlynos upės,
Rausta laukas, daržai ir sodai.

Palangiai mūsų kryžiais apaugę,
Mūsų sesers žolynus raško,
Tarpukalnėn vėtra pastaugia
Ant Ligajo ežero kranto.

Mums į tolį akiračiai platus,
Mus be reikalo ūkanos gula —
Beržų šakos kaip vėliavos plakas,
O pavasarį lašina sulą.

Mūsų broliai sukaitę aria,
Lietus plaudžia sėmėgų rūdį,
Mūsų močios, kaip žvaigždės vakarės,
Metų metais prie lango budi.

Kartais ežeras, matom, pajuosla,
Krantė plakasi bangos įniršę,
Išilgai nerias nerimas juostom,
Per Ligajo ežero viršų.

Rausta rudenys, žiemos prasinga,
Pavasarij pelkės patvine.
Mes žadėjom gyventi prasingai,
Dirbt ir augti jaunoj tėvynėj!

PRISIMINĖM...

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

das. Rūpi jai pažiūrėt, kaip tinka? Ar nereikia dar kur kokio dygsnio? Gal dar kur kokią kvaldą sulenkti? Aftukai gyvena Yucaipoj. Toji vieta, ir gretima Riversidė, garsios paukščių augintojai. Iš ten Aftukai ir kalakutą atskraidino.

Vos porai valandų senųjų metų bepasilikus, pirmame namo aukšte pasigirdo klegesys. Vyravo moteriški balsai. Tai paklydėliai. Šilimos beieškodami, visų pečių gazus paleidę, kikenti pradėjo. Jų visas ketvertas: Antanina ir Bronius Budginai, Lilija ir Kazys Vešotos.

Inž. Bronius Budginas 1949-50 metais gyvai reiškęsi Chicago lietuvių organizacijose. Tai buvo nauja ir jauna jėga. Veikė Amerikos Lietuvių Taryboje. Kai išėjo kariuomenė, atsidūrė Kalifornijoje. Chicago nebegrižo.

Kartą Chicagoje vienas senosios kartos lietuvis tarė, esą, naujieji ateiviai nepatikimi, nepastovūs. Lakstą, kaip vėjo blaškomi debesys. Girdi, jis žavėjęsis Broniaus Budgino veikla. Tikėjęsis, jog bus kam pavaduot senuosius. Bet Budginas pasirodęs Chicagoj ir greit prapuolęs, lyg jaunas mėnuo.

Tiesa, Chicagai Br. Budginas dingio, bet Los Angeles jis tebėra, nors gyvena Santa Monicoj. Gyvai jis ir čia veikė įvairiose organizacijose. Dabar dažnai pasirodo amerikiečių visuomenėj su lietuviškojom problemom. Savo akiratį Budginai per pastaruosius dvejus metus labai praplėtė, plačiai apkeliaudami pasaulį.

Lilija Barčaitė - Vešotienė teatro meno mokyklą baigė Vokietijoje. Vaidino Muenchene ir Regensburge vokiečių teatruose, vokiečių kalba. Chicagoje debiutavo teatre S. Pilkos pastatyme — J. Grušo Tėvo dramoj. Vaidino J. Blekaičio režisuotoj A. Škėmos Živilėj; S. Pilkos režisuotoj Antigonoj ir V. Valiuko pastatytame Stikliniame Žvėryne. Buvo įsijungusi ir į amerikoniškąjį teatrą, vaidino Eleventh Street Theatre.

Klausiau aktorės Barčaitės, kuris spektaklis jai paliko gražiausių įspūdžių, malonių prisiminimų? Atsakymas — Vytauto Valiuko surežisuotasis Stiklinis Žvėrynas. V. Valiukas, nors režisūros mene tada dar jaunas, bet sugebėjęs daug išgauti iš artistų, duodamas ir aktorių iniciatyvai pasireikšti.

Pratariau, jog moterys aktorės Kanadoj (Dauguvietytė-Kudabienė ir Pūkelevičiūtė) vis dar reiškiasi scenos mene. Gal ką naujo pateiktų ir Lilija Barčaitė lietuviškajai scenai? "Ne!" — buvo jos atsakymas. Bet tas neigiamas atsakymas buvo tuojau pat palydėtas vaidyba, improvizacija iš kasdienybės. Labai meistriškai aktorė atkūrė scenas ir

nuotykius valgykloje, kurioje ji dirba. Kaip gyvoje filmoje ji pateikė keletą vaizdų, kaip svečiai renkasi valgius, ką užsisako, kaip apibara patarnautojas... Savo vaidybos talentu ji kartkartėmis maloniai nuteikė Dovydaičių namuose susitelkusią "teatro" publiką.

Kazys Vešota senajai Chicago lietuvių kartai puikiai pažįstamas iš vaidybos lietuviškojo teatro scenoje, iš veiklos su broliu Brunonu filmų mene. Kazys Vešota bendradar-

biavo ir su naujaisiais ateiviais režisieriais, vaidindamas daugelyje veikalų. Pirmą kartą jį teko scenoje pamatyti 1949 m. rudeniniame Naujienų parengime, kai senieji ir Amerikoj gimę vaidilos sulošė veikalą Iš meilės.

— Ar atsimeni, — klausiau Kazio Vešotos, — kai tame veikale vaidindamas guldei vaiką lopšnin taip, kad net lopšio dugnas subyrėjo?..

— Atsimenu, — tarė aktorius. (Tęsinys 5 psl.)

NELAUKITE - RYTOJ GALI BŪTI PERVELU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polišą per mūsų kompaniją. Nelaimės išitikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043
Telefonas: Central 6-5208

Generaliai Agentai šių Kompanijų:

COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

Velykos artėja

SIŪSTI VELYKOMS DOVANŲ SIUNTINIŲ DRAUGAMS IR GIMINĖMS | VISAS USSR DALIS

YRA LENGVA IR PATIKIMA PER

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(LICENSED BY INTOURIST)

COSMOS TURI DAUG METŲ PATYRIMĄ IR TŪKSTANČIUS PATIKIMŲ KLIENTŲ

• Pristatymas garantuotas • Siuntinys apdraustas • Gavėjas nieko nemoka • Papildomų informacijų ir nemokamų kainoraščių prašykite ar skambinkite į jums arčiausią skyrių:

NEW YORK 3, N. Y.	39 Second Avenue	Tel. AL 4-5456
BROOKLYN 21, N. Y.	506 Wilson Ave.	Tel. HY 1-5290
BROOKLYN 7, N. Y.	600 Sutter Ave.	Tel. DI 5-8808
PATERSON 1, N. J.	99 Main Street	Tel. MU 4-4619
VINELAND, N. J.	West Landis Ave. (Greek Orthodox Bldg.)	Tel. FO 3-8569
LAKEWOOD, N. J.	126 4th Street	Tel. LO 2-1446
NEW HAVEN, Conn.	6 Day Street	Tel. HU 1-2750
PITTSBURGH 3, Pa.	1015 East Carson St.	Tel. TO 1-1068
CLEVELAND 13, Ohio	2683 W. 14th Street	Tel. SW 8-2868
WORCESTER, Mass.	174 Millbury Street	Tel. TR 3-1666
HAMTRAMCK, Mich.	9350 Jos. Campau	Tel. BR 8-6966
CHICAGO 22, ILL.	2222 W. Chicago Ave.	Tel. WA 5-2737
CHICAGO 29, ILL.	2439 W. 69th St.	Tel. FI 6-1571
SAN FRANCISCO, Cal.	2076 Sutter Street	Tel. BI 3-1797
NEWARK 3, N. J.	428 Springfield Ave.	Tel. WA 2-4035
PHILADELPHIA 23, Pa.	530 W. Girard Ave.	Tel. PL 6-6766
WATERBURY, Conn.	6 John Street	Tel. GL 8-2256
GRAND RAPIDS, Mich.	414 Scribner Ave., N.W.	Tel. TA 5-8050
DETROIT, Mich.	6440 Michigan Ave.	Tel. GR 2-6387
PASSAIC, New Jersey	176 Market Street	Tel. LO 2-5941
ROCHESTER, N. Y.	583 Hudson Ave.	
JERSEY CITY, N. J.	75 Bright St., kampas Jersey Ave.	

Vineland, N. J. skyrius atidarytas tik penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais.

Donald Petkus

Anthony Petkus

A. PETKUS & SŪNUS

NAUJA KOPLYČIA

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 West 71st Street

(Maplewood gatvės kampas)

GRovehill 6-2345

TOwnhall 3-2108

Pilnas laidotuvių aptarnavimas, įskaitant karstą ir pasinaudojimą mūsų gražiom kopolyčiom, yra nuo \$375.00; \$430.00; \$595.00; \$650.00; \$695.00; \$750.00; \$875.00; \$895.00; \$945.00; \$975.00; \$900.00 ir daugiau. Karstą galima pasirinkti kopolyčioje.

GRAŽIOS INDIVIDUALINĖS KOPLYČIOS

Mašinoms pastatyti aikštė.

Lietuviams teikiam šios rūšies patarnavimus 30 metų.

AR PRADĖJOTE PLIKTI?

Pagal daktaro receptą specialus muilas ir vaistai Nr. 11. Išmėginimui galite gauti už 25c.

Dr. Shiffer's Laboratories, Suite 226 A, 1110 Euclid, Cleveland 15, Ohio. Dept. A. F. L.

MOVING?

Greyhound Van Lines, Inc.

Agent

Long Distance, Local Packing, Storage

Jepsen Transfer Co. SK 4-5545

BEACON RESTAURANT

From a meal to a snack for every member of the family. Specializing BAR-B-Q ribs & chicken. Fish dinners on Fri. Special Sunday Dinners. Open daily till 1:30 A. M. Fri. & Sat. all night.

3207 W. 63rd St. — HE 4-5990.

DĖMESIO VISIEMS

Esamais JIB vaistais, F-1a — 1-25849

100% išgydoma pleiskanos, plaukų slinkimas, niežėjimas, sašai ir atgaunama jaunystės plaukų spalva.

Patyrę vaistų gerumą, patarkite giminėms, kaimynams ir pažįstamiems.

Jei neišgydytu, pinigai gražinami. Reikalaujamus vaistus siunčiame COD.

Vaistai gaunami Drug'store
2458 W. 69th St.
Chicago 29, Illinois.

ACME GRILL INC.

Complete selection of foods from a snack to a meal for every member of the family.

Open daily 6 A.M. to 2 A.M.

Sun. 6 A.M. to Midnight.

4756 W. 63rd STREET

PO 7-3099.

JOSEPH McPHEE FUNERAL HOME

Joseph & James McPhee, Directors

Air Conditioned Chapels
Ample Parking Area.

7133 SO. WESTERN AVE.
PR 6-0776.

VOGUE CARD AND GIFT SHOP

Card's and Gifts

For all Occasions

2410 W. 63rd St.

PR 6-6580

FOR THE WOMAN WHO CARES FOR THE VERY BEST

• Contour hair shaping

• Custom hair styling

• Permanent waving & Hair coloring

POWDER BOX BEAUTY SALON

2505 W. 63rd St. — PR 6-0767

Open Tue. 12—9, Thu., Fri. 9 A. M. to 9 P. M., Sat. and Wend. 9 A. M. to 5 P. M.

MC NICOLAS PLBG. CO.

Plumbing Contractors.

Specializing in Remodeling, Hot Water Heaters — Flood Control.

Licensed — Bonded — Insured.

All work fully guaranteed

Residential — Commercial — Institutional.

6900 S. KEDVALE. LU 5-9066.

AIRPORT TOY & HOBBY CENTER

Gifts for any occasion for children of all ages.

GAMES — PUZZLES — STAMPS & COINS

TOYS & HOBBIES

Open daily & sat. 9—6.

Mon. & Fri. 9—9.

5636 W. 63rd St. PO 7-5685

DELICIOUS CAKES FOR WEDDINGS

SHOWERS — BIRTHDAYS

"Highest Quality—Lowest Prices"

Try our Delicious old Fashioned RYE BREAD

ORIGINAL BAKERY

1741 W. 51st St. — PR 6-8414

NAUJIENOSE GALI RAŠYTI KIEKVIENAS IR APIE VISKĄ

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.

— SATURDAY, FEBRUARY 25, 1961

PRISIMINĖM...

(Tęsinys iš 4-to psl.)

rius, — tyčia tai padariau...

Tyčia, ar ne tyčia. Bet kai kurie recenzentai to lopšio sugriovimo nepraleido nepaminėję. Prisiminėm per Naujųjų metų naktį ir daugiau linksmų ir nelinksmų nuotykių iš teatrinės lietuvių veiklos. Apgailestavome, kad Chicagos teatras neišsilaukė.

Naktis buvo ilga. Buvo laiko padainuoti ir prisiminti dainos menininkus. Kazys Vešota sakėsi, jog dvi lietuviškos dainos jam padariusios neužmirštamo įspūdžio. Tai Nora Gugienė, Amerikoje gimusi, ir Vincė Jonuškaitė, iš naujųjų ateivių. Apgailestavo, kad Nora Gugienė neilgai reiškėsi dainos mene. Perėjo į muzikos recenzentes, apžvalgininkes.

Kazys ir Lilija Vešotos gyvena Hollywoode, bet ne iš scenos meno. Kazys Vešota dirba Los Angeles miesto centre vyrų batų krautuvėje. (Teko jį ten aplankyti, Regal Shoe Shop, 716 S. Broadway. Mat, lietuviškai besikalbant geriau ir batų išsirinkti).

Brunonas Vešota, kurį teko matyti viename Naujųjų parangime su S. Pilka Edgar Allan Poe veikalą inscenizavusius, dabar su šeima irgi Hollywoode gyvena. Jisai neišsilažada filmų meno. Pradžiai sunki. Tačiau, jau ir Brunonui pasitaiką daugiau galimybių, kaip sakoma, nors duonai kasdieninei pelnyti.

Maloniai laikas bėgo, kad ir nebaigtoje Dovydaičių viloj. Marijona Aftukienė, ilgus metus gyvenusi Chicagoje, džiaugėsi Chicagos prisiminimais. Atrodė, jog vis dėlto jos "dūšiai" buvo ne kalnuose, bet pakalnėj, kur Los Angeles lietuviai bent keliuose organizacijų parengimuose Naujus metus sutiko. Ji ir pratarė: "Gerai, tai gerai čia. Bet mes kasmet Naujus metus sutikdavome organizacijose. Čia 10 žmonių, kiek pinigų būtume nuvežę organizacijom!"

Šioji dešimties žmonių publika labai įvertino veikėjos Aftukienės pastabą. Tačiau nubalsavo, jog ji yra labai daug puspadžių nuplėšusi draugijoje be dirbdama, todėl galinti nors vienus metus sutikt mažame būryje.

I kalnus kildamas inž. Budginas atsivežė dėžę elektronų. Jais nuo žvaigždžių muziką pritraukdavo, mikrofoną įtaisęs būdingesnius momentus juoston įrašydavo. Vienas tokių įrašų, tai aktorės Barčaitės ir Br. Budgino suvaidintas atsitikimas žemaitijos krautuvėje, būtų įdomus pasiklausti ir ne vien to vakaro dalyviams. Pasirodo, Budgino esama ne tik gero visuomenininko, bet ir puikaus vaidintojo.

Kalbant apie Chicagos teatrą, buvo prisiminta labai plati aktorės Petronėlės Millerienės sceninė veikla. Taip gi ir Povilas Milleris, ne vieno teat-

(Tęsinys 7-tame psl.)

VACLOVO BIRŽIŠKOS KNYGOS

"Naujienose" galima gauti šias prof. Vaclovo Biržiškos liuanistines knygas:

1. Senujų lietuviškų knygų istorija, I dalis, 208 pusl. \$2.00
kietais viršeliais \$3.00
2. Senujų lietuviškų knygų istorija, II dalis, 226 pusl. \$2.00
kietais viršeliais \$3.00
3. Aleksandrynas, senųjų lietuvių rašytojų, rašiusių prieš 1865 m., biografijos, bibliografijos ir biobibliografijos, I tomas, 431 pusl., kieti viršeliai \$7.50
4. Praeities pabiro, rinkinys straipsnių iš Lietuvos praeities, 352 pusl., kieti viršeliai \$6.50

Čia suminėtas knygas pasiūsiame paštu, jei nurodytas pinigų sumas čekiu ar Money Orderiu pasiūsite tokiu adresu:

"NAUJIENOS", 1739 So. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILLINOIS, USA.

ALICE STEPHENS DAINININKIŲ PLOKŠTELĖ

Ištraukos iš 20-mečio Jubiliejinio koncerto, naujausių, lietuvių kompozitorių kūrinių

I pusėj — SONATA in D Major — Bruno Markaitis, S. J.
Igrota garsaus smuikininko — Francois D'Albert ir pianisto — George Lawner

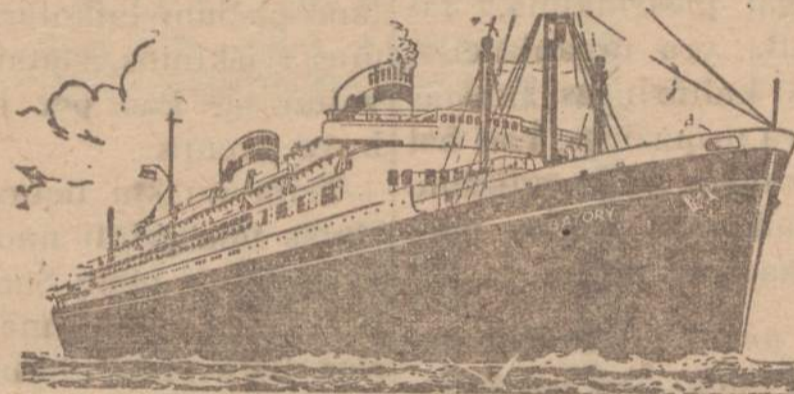
II pusėj — KODEL DAINELĖ — St. Šimkus
AL SIUNTĖ MANE EZERAN — V. Banaitis
VAKARO ILGESYS — A. Vanagaitis
BATSIVĖLIS — J. Zdanus
SUSKAMBĖJO — J. Kačinskas
VEJŲ SVENTĖ — B. Markaitis
MOTINOS KALBA — Vl. Jakubėnas

Išeis 1961 m. kovo 1 d., — ant — B. & F Budapest Gold Label R. C. A. Victor.

STEREO — \$5.95 (priedė 50 centų persiuntimui), Hi-Fidelity \$4.95.

UŽSISAKYTI GALIMA DABAR:

Alice Stephens, Chicago Conservatory, 64 E. Van Buren, Chicago 4, Ill.
Jonė Bobinienė, 1530 So. 49th Ave., Cicero 50, Ill.

APLANKYKITE SAVO TĖVYNĖ!

Vykite patogiai ir komfortiškai žinomu

M.S. BATORY

Gdynia America Line laivu, iš Kanados uostų į Southamptono, Kopenhagos ir Gdynios Baltijos pakraštį (Lenkijoje), ir iš ten traukiniu arba automobiliu į visas Rytų Europos dalis.

Batory — tai modernus, be dėmeses švarus laivas, su nepaprastai gražiai išpuoštais svečių kambariais ir patogiomis erdviomis kapinomis. Jūs pasidžiaugsite šiltu draugiškumu, tradiciniai puikiais valgiais ir mandagiu patarnavimu, siekiančiu patenkinti keleivius ir jiems padėti.

LAIVŲ TVARKARAŠTIS 1961 METAMS:

Iš Montrealio — Bv. 13, Geg. 17, Birž. 13, Liep. 11, Rugs. 10, Rugs. 8, Spal. 6, Lapkr. 7, iš Quebec — Gruodžio 5.

275 svarų bagažas asmeniui NEMOKAMAI.

Dėl rezervavimo ir informacijų pasitarkite su savo vietiniu kelionių agentu arba

GDYNIA AMERICA LINE

192 BAY STREET TORONTO, CANADA

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SIŪSKITE DOVANAS VELYKOMS

Geriausiam patarnavimui pasirinkite seniausią bendrovę Chicagoje, kuri jau nuo 1947 metų pati turi pasirašiusi sutartį su

INTURISTU MASKVOJE.

Mūsų imamas patarnavimo mokestis pigiausias. Per mus siūsti siuntiniai pasiekia gavėjus greičiausiai. Turime didžiausią pasirinkimą geros rūšies prekių.

Atvykus automobiliu, dviejų valandų parkinimo išlaidos atlyginamos. Prašykite naujo katalogo.

TELEFONUOKITE:

CENTRAL
PARCEL
SERVICE, INC.

Phone:
WA 2-9354

220 S. STATE ST.
Chicago 4, Ill.

AFRICAN VIOLETS

America's most widely grown house plant. We grow hundreds of new, different, unusual varieties as well as the old favorites. Our H-4 Special: 3 assorted "double" African Violet plants (our choice) sent postpaid for only — 2.75. Order from this ad.

Send postcard for our big, colorful catalog on Buell's African Violets. Gloxinias and other Gesneriad plants, seeds, soil. Tubers and Rhizomes.
ALBERT H. BUELL
Dept. A. F. Eastford, Conn.

Vasario mėnesio Išpardavimas PAS BUDRIKĄ

NAMŲ RAKANDŲ, TELEVIZIJŲ,
REFRIGERATORIŲ IR
AUKSINIŲ DAIKTŲ.

Didelis pasirinkimas rakandų pigiau ir brangiau už žemesnes kainas kaip kitur, lengvais išsimokėjimais.

- 2 dalių Parlor setai nuo \$88 iki \$400.00
- 3 dalių sectional setai nuo... \$148.00
- 3 dalių miegamo kambario setai nuo \$89.00
- 4 dalių miegamo kambario setai nuo \$139.00
- 5 dalių Dinette setai nuo \$37.00
- 7 dalių Dinette setai \$69.00
- 9 x 12 kilimėliai nuo \$19.50

Minkštos kėdės, Matracai, šaldytuvai, Dulkių valytuvai, gaziniai pečiai, skalbiamos mašinos, Televizijos, Fonografai, Radio ir auksiniai daiktai.

BUDRIK FURNITURE

3241 So. HALSTED ST.

Calumet 5-7237

Atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9 val. Sekmadieniais 11—5 val.

Budriko radio programos sekmadieniais iš stoties WHFC, 1450 kil. 2:15 iki 3 val. po pietų.

COSMOS TRAVEL BUREAU

skelbia

1961 EKSKURSIJAS Į LIETUVĄ

Apžiūrėk miestus —

Aplankyk gimines.

Specialinės grupinės ekskursijos ruošiamos lėktuvais arba laivais.

Dvi specialios kelionės
su M. S. BATORY
Į LENINGRADĄ
Balandžio 12 ir Liepos
11 — 1961

Vietų skaičius ribotas
Reikia rezervuoti iš anksto

Mes taip pat padedam atkeliauti
jūsų giminėms iš USSR

Smulkesnių ir pilnesnių informacijų rašykite arba skambinkite

COSMOS TRAVEL
BUREAU, INC.

45 W. 45 St.,
New York 36, N. Y.
Tel.: Circle 5-7711

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS
5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, FEBRUARY 25, 1961

MŪSŲ ŽINGSNIAI

Leidžia Santara ir Samb! Šviesa Chicagoje.
Redaguoja Rita Kavolienė
Medžiaga siūsti: 622 Nicholas St., Defiance, Ohio

4 METAI

NR. 8 (123)

LIETUVYBĖS RŪMAI

Vasario 11 dieną New Yorko frontininkai padarė tremties 15 metų laimėjimų ir jų vedamųjų idėjų apžvalgą. Čia spausdiname ten pasakytas L. Sabaliūno pastabas.

Bendrasis tautinės bendruomenės interesus ryškėja ir paprastai pasidaro vienaip suprantamas, kada išorinė grėsmė didėja. Kaip nuogas karo pabaigoj buvo Lietuvos okupacijos faktas, taip vienprasmis buvo ir iš Lietuvos išbėgusiųjų siekimas — visomis priemonėmis tęsti pastangas atgauti prarastąjį rojų. Politinėj praktikoje tū liudija begalės darbų, o politinėj filosofijoje — atrama į tautų apsisprendimo principus.

Viena Santaros - Šviesos Federacijos komisija, neseniai išspausdinusi savo apžvalgą, taip pakartojo tą, kas buvo deklaruojama 15 metų: "Laisvėje esančių politikos kelių įprasmina kova už realizavimą tautų apsisprendimo teisės — teisės visų tų, kurie pasiryžę jos siekti. Palaiminti Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos ir paskatinti mūsų tautos laisvės kovų tradicijas, mes šiandien turime budėti, kad vergija nebūt namuose pavadinta laisve, kad neapykanta neliktų palaikyta meile, kad, pagaliau, ilgoj nelaimėj atsidūrę žmonės neprarastų noro būti vėl laisvi".

Siekimas laisvės ir nepriklausomybės užsieniū lietuviams tad pasidaro mūsiškasis kategorinis imperatyvas. Jis įpareigoja, pareigą įprasmina, nepareigingus sankcionuoja.

Visuotinė mobilizacija

Iš šios svarbiausios nepriklausomybinės veiklos reikšmės atsiranda kitos išvestinės sąvokos ir kiti reikalavimai.

Jei šiandien Aristotelis galėtų stebėti mūsų viešųjų sambūrių perteklių, jei žinotų pakartotinius visokio amžiaus piliečiams adresuojamus reikalavimus neapleisti visuomeninių darbų, turbūt nudžiugtų ir pasakytų, kad štai lietuviai — tikri politiniai gyvuliai, apie kuriuos rašiau. Angažementas visuomeniniam darbui pasidaro reikalinga sąlyga pelnyti sąmoningo lietuvių pažymėjimui. Su pasigėrėjimu tėvai spaudoj visokiomis progomis primena, kad jų vaikai, štai, veiklūs tam ar kitam viešojo darbo sektoriuj. Iš kitos pusės, tikras neaudėlis tas, kas teusiiminėja vien privačiais reikaliukais. Tokiu būdu labai aiškus uždotes supratimas ima reikalauti, kad bendruomenės nariai - neklauzau-

dos paklustų viešosios sąžinės balsui. O jei pasitaiko to balso neprigirdinčių, pabandoma juos veiklos sistemon įjungti painių teorijų būdu. Štai Aiduose (Nr. 10, 1960, pp. 445-6) susirūpinęs pilietis skundžiasi, kad

...Kai kurie LB veikėjai teigia, kad LB yra "visuotinė institucija", nes ji apjungia visus asmenis, kurie lietuvišiais yra gimę, net nežiūrint ar jie yra pareiškę norą jai priklausyti.

Šitas teigimas taip pat išplaukia iš neskyrimo tautinės grupės nuo tautinės organizacijos. Tautinei grupei arba bendruomenei, žinoma, priklauso kiekvienas lietuvis "pagal savo kilmę", o ne pagal pasirinkimą," tačiau LB... yra organizacija, ir joks kultūringas kraštas dar nėra pripažinęs, kad bet koks žmogus be jo sutikimo būtų laikomas kokios nors organizacijos nariu.

Klysta pacituotų žodžių autorius, jei mano, kad LB vadovai neskiria tautinės grupės nuo tautinės organizacijos. Tą skirtumą jie žino, o visvien reklamuoją savo sampratą. Ir tai yra ne kas kita, kaip vienas pavyzdys to, kas anksčiau pastebėta — vyksta visuotinė mobilizacija, o jai pateisinti užsiiminėjama racionalizacija. Esmė — ne žodžiuose, o toj valių sankirtoj, kur sąmoningas proponentas atsistoja prieš jo nuomonę nepakankamai reaktyvią publiką.

Lietuvybė šaldytuve

Tautų apsisprendimo principo suteisinimas yra kategoriškoji imperatyva, ko platesnis angažementas viešajai veiklai jo priemonė, o "lietuvybės išlaikymas" — trečia kerlinė idėja — jo turinys. "Lietuvybės išlaikymas!" — nuo šeštadieninių mokyklų, skautų stovyklų, studentų suvažiavimų iki Bendruomenės kongresų; parapijų užkampius ir viešbučių prabangoj.

Kaip psichologinė prievarta dalyvauti viešojoje veikloje susiduria su visas kraštutines laikysenas lydinčiu pasipriešinimu, taip "lietuvybės išlaikymas" — ta sukasdieninta stališka sąvoka — ima panašėti į muziejinę senieną. Tą mūsų sentikių viešpatavimą kita proga teko taip pakomentuoti: ariergardinės pastangos "išsilaikyti" yra tokio kūrybos saulėlydžio vaisius, kuris, nepasitikėdamas mūsų metų laimėjimais ir apribodamas vaizduotę, stengiasi išsaugoti lie-

tuvybę, lyg šaldytuve užšaldytą, ir ją nei laiko nei įvykių nesužalotą kokios nors palaimintos suirutės dėka pasigabenti šventojon žemėn.

Tokios būtų tos kelios be maž visuotinio pritarimo palaimintos kryptys. Čia ir būtų galima padaryti galą toms dalykų suprasstinimais ir akivaizdžiais apibendrinimais turtinoms keturių minčių pastaboms. Tačiau liko viena minutė išnašoj atkreipti dėmesį į tam pačiam laikotarpy matomus reiškinis, statančius pavojun tą, kas per eilę metų buvo šventa.

Trijų aukštų lietuviybės pastatas ima griūti nuo pamatų. Prieš šešetą metų Santaros organizacija rinkon metė "gyvosios lietuviybės" terminą. Pagarbi tik nedideliuose radikalėsnų ir liberalesniū žmoniū rateliuose "gyvoji lietuviybė" — atsiradusi daug anksčiau už patį terminą — autoriū ir visokiū sąjungininkū pastangomis jungėsi "neramiųjų vandeniū" srovėn, kuri varė tarp-generacinį ir kitokį dialogą.

Antras lietuviybės rūmų aukštas — visuotinio angažemento reikalavimas — kol kas tebesilaiko atsirėmęs daugiau į vyresniosios, negu jaunesniosios kartos žmones. Tačiau masinis tiek vienu tiek kitu susibūrimas pasivystų frontan yra faktas, kuriam pamatyti nereikia atidžios akies.

Galų gale, nebesaugios darosi ir pačios pagrindinės rezistencijos prielaidos, kada jų išvadų kaina įgauna fantastiškų proporciū galimybes. Iš politikū čia pirmą smuiką pasiima filosofija ir ieško savo atsakymų į tuos klausimus, kuriū pasauliui neleidžia užmiršti Hiroshimos vardas. Vėliausia pašnekesį su savo sąžine turėjo Karl Jaspers, knygoj *Žmonijos ateitis*.

Mano 15 metų lietuviybės rūmai dar tebestovi. Bet jų vieton bandoma pastatyti kažkas naujo. Gal kita apžvalga, po kokio dešimtmečio, mums duos geresnį supratimą to, kas šiandien vyksta.

Leonas Sabaliūnas

DARBAI IR ŽYGLAI

Metai prasideda gerai: skaitytoją jau yra pasiekusios dvi naujos, nors ir 1960 m. data iš-

Henrikas Nagys

MELYNAS SNIEGAS

Seni pranašai tebevaikščioja ant baltų debesų:
jų nekaltos pėdos šviečia kaip platina,
nepalietusios žemės dulkių ir žemės žolės.

Mano žodžio skelbėjai atėjo per mėlyną
rytmečio sniegą. Nepatekėjusi saulė gulėjo
girių užuovėjoje. Garavo šaltinių vanduo.

Mano pranašų lūpom kalbėjo akmuo ir smėlis.
Kalbėjo drumstas ir žydras žemės vanduo.
Kalbėjo broliai ir seserys. Mano draugai.

Mes atradome savo žemę ir savo dangų.
Mėlyną žemę. Mėlyną dangų. Mėlyną sniegą
tarp kieta grudo ir minkštų debesų.

Seni pranašai tebevaikšto baltais debesim.
(Iš naujo "Mėlyno sniego" eilių rinkinio)

leistos, reikšmingos knygos.

1. **Henriko Nagio** "Mėlynas sniegas", Algirdo Kurausko viršeliu ir dailės apipavidalinimu, išleistas Lietuvių Enciklopedijos leidyklos. (Iš šio rinkinio perspaudiname vieną eilėraščių "Mūsų Žingsniuose").

2. **Antano Škėmos** seniai laukta "Čelesta" išleista Nidos leidyklos Anglijoje. Ši knyga — tai prozinių, ilgesnių ir trumpesnių fragmentų rinkinys, ypač giliai skaitytoją užgriebias pirmojoje knygos pusėje, kur autoriaus beletristinis talentas plačiau prasiskleidžia negu trumpesniuose antrosios dalies fragmentuose. Apie Antaną Škėmą, labiau negu apie kurį kitą lietuvių rašytoją, galima pasakyti tai, ką Lionel Trilling laiko būdinga apskritai moderniajai literatūrai: "Jokia literatūra niekada nėra buvusi tokia šokiruojančiai asmeninė kaip mūsų — ji klausia kiekvieną klausimą, kuris uždraustas mandagioje draugijoje... Ji klausia, ar mes patenkinti savimi, ar mes išganyti, ar prakeikti — labiau negu bet kuo kitu mūsų literatūra yra susirūpinusi išganymu... Nedrįsčiau jos vadinti religine, bet ji be abejo turi tą ypatingą rūpesčio dvasiniu gyvenimu intensyvumą, kurį pastebėjo Hegelis, kai jis kalbėjo apie didįjį modernųjį fenomeną — dvasiškumo sekuliarizaciją" (Lionel Trilling, "On the Modern Element in Modern Literature", *Partisan Review*, January-February, 1961, p. 15). Iš šios sąvokos ir kyla ypatingas, iki skausmo, škėmos aktualumas.

Žibuntas Mikšys ir Henrikas Šalkauskas pristatomi su savo dailės darbų rinkiniais trečiajame "Metmenų" jaunosios kartos kultūros žurnalo numeryje. Vytautas Virkau duoda eilę originalių dailės darbų šiame numery spausdinamųjų eilių potekstėse, o be to dar perspausdinami keli sovietinės Lietuvos nuotaikoms būdingi S. Krasausko grafikos darbai. Iš viso tre tieji "Metmenys" iliustruoti dvidešimt aštuoniais dailės darbais.

New Yorko Studentų Santaros ir Šviesos-Filisterių Santaros valdybos ir Politinė Sekcija išsiuntė Brazilijos prezidentui telegramas, protestuojančias jo įsakymus atimti Pabaltijo atstovams pripažinimus.

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, FEBRUARY 25, 1961

PRISIMINĖM...

(Tęsinys iš 5 pusl.)

rinio pastatymo mecenatas, buvo gyvas Kalifornijos kalnuose pašnekesių temoje.

Prisiminėm teatrą pilnai: ne tik veikalus, aktorius ir režisierius, bet ir publiką. Kai dykukai suvažiavo ir dar nebuvo suamerikonėję, Chicagos lietuvių teatruose nelengva būdavo rasti vietos. Salės būdavo perpildytos. Kai rež. J. Blekaičio Atžalyno teatras vaidino Svetimas plunksnas, į Lietuvių auditoriją nuėjau porą valandų prieš vaidinimo pradžią. Ir tai jau salėje sėdėjo keliolika žmonių, patogioj vietoj kėdes užsiėmusių. Atėjo vienas tremtinys. Nusivilko unrinį puspaltį ir patiesė ant kėdės. Ant kitos kėdės patupdė žieminę kepurę, ant trečios ir ketvirtos numetė po pirštinę. Penkton pats atsisėdo ir taip saugojo vietas visai savo šeimai. Jojo žmona, su trim mažais vaikais prieš pat vaidinimo pradžią atėjusi, rado geras ir gerai išsaugotas vietas.

Po dešimt metų naujieji ateiviai teatre dėl vietos jau nebesivaržė. Salės pustuštės. Tik minkuose įsisiautusias poniutės dar viena su kita palenktyniaudavo, kuri įžymiau atsisės, aiškiau minką pademonstruos.

Į kalnus atvykus aktoarei Barčaitėi ir Antaninai Budginienei besiskundžiant, kad kalnuose šalta, buvo jos paklaustos:

— Kodėl neatsivežėt minkų? Gal neturit?
— Turim, — atsiliepė viena.
— Paslėpti, — tęsė kita.

Taip ir neaišku buvo: gal jos, žinodamos, jog Dovydaičių namas nebaigtas, vadinas, minkams nebus atitinkamos pagarbos, kailių neatsivežė, išvykdamos iš namų paslėpė? O gal jų minkai dar neišdirbti, pas kailiadirbį paslėpti? Kaip ten bebūtų, bet Kalifornijon besirengiantiems daug kas duoda patarimų. Štai vienas. Poniuos iš tremties, kurios pirmą sutaupytą tūkstantinę išleido te karakulams, jei rengiatės į Kaliforniją, tai karakulų čia nesivežkit, kur nors paslėpkite. Bet minkučius pasiimkite. Galėsite įsijungt į minkų parodą prie bažnyčios (pačioj bažnyčioj) bei baliuose.

Kai atėjo laikas sėsti į Rasos Dovydaitytės Volkswagen ir iš kalnų leistis į Los Angeles, dėkojau Vincui ir Janinai Dovydaičiams už tokį malonų ir įdomų Naujųjų metų sutikimą. Jie reiškė nuomonę, jog toks subuvimas gal ir neplanuotas, bet, turbūt, nepaskutinis.

Linkėtina, kad jų kalnų namas taptų tikrai kultūringa lietuvių poilsio vieta, nemažiau spaudos dėmesio verta, kaip ir čikagiečių Sandūnai.

7 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, FEBRUARY 25, 1961

Žiemos peizažas Lietuvoje

Now! Bleach safely,
automatically in the

new
MAYTAG
AUTOMATIC
WASHER
with
BLEACH
DISPENSER

NO DILUTING...

Just add concentrated bleach through dispenser opening; bleach remains in separate container where it is automatically diluted at least four times before being introduced into the wash water. Eliminates pre-mixing forever.

PREVENTS DAMAGE TO FABRICS...

By providing automatic dilution and properly timed injection, Maytag prevents heavy concentrations of bleach from coming in contact with clothes. Gone forever are the holes in clothes, the weakened fibres, the uneven bleaching associated with strong liquid bleaches.

NO WAITING...

Maytag does the waiting for you. Properly diluted bleach remains in dispenser until washer has filled and washing action starts. Bleach is then added slowly over a four minute period to provide uniform effective bleaching action and to insure cleaner, brighter and whiter clothing. Only Maytag provides this automatic delay.

NO HALF-HEARTED DETERGENTS...

Modern detergents contain brightening agents which are destroyed by liquid bleach when bleach and detergent are added to wash water at the same time. By delaying the introduction of bleach until after the washing action has started, Maytag preserves the full effectiveness of your detergent and clothes come out sparkling clean, white, and color bright wash after wash.

and MAYTAG lint-filter agitator gives cleaner, lint-free washings

Maximum Lint Removal Positive Detergent Distribution Greater Washing Action

New full time filter is under water where all lint is, provides constant filtration. Lint is filtered out as water circulates through agitator. No pans or trays to get in the way.

Detergent dispenser in agitator prevents damage to fabrics from undissolved detergent. Simply add detergent; circulating water dissolves it completely before contact with clothes.

Wash water circulated through the Filter Agitator is forced out through channels in the bottom to amplify normal agitation. Loosens even deep down dirt in seconds.

best of all... we'll make it easy
for you to own a Maytag

with Lint-Filter Agitator EASY TERMS

SOLTIS HOME APPLIANCES
AND FURNITURE

2647 West 51st St. HEMlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

(Tęsa)

1921 m. bendrovė "Rūbas" pasiuntė Lietuvon Antaną Karsoką, J. Kalainį ir Jurgį Gudžiūną, kad jie ten suorganizuotų bendrovės skyrių. Darbas jiems pavyko. Tų pačių metų birželio 6 dieną Lietuvos Ministerių Kabinetas patvirtino bendrovės įstatus su tokiu bendrovės tikslų ir veiklos nusakymu:

1. Bendrovės steigėjai yra: Antanas Karsokas, Kazys Jankauskas, Jurgis Kalainė, Jurgis Gudžiūnas (Strazdas) ir Jonas Grigaitis.

2. Bendrovės tikslas: iš linų, kanapių, vilnų ir medvilnės gaminti įvairius audeklus ir rūbus.

3. Bendrovė gali steigti savo dirbtuves, sandelius, krautuves ir agentūras tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Taip pat, eidama esamais įstatymais, turi teisės įsigyti kilnojamą ir nekilnojamą turtą.

4. Bendrovė importuoja jai reikalingą medžiagą ir eksportuoja pagamintas prekes.

5. Pagrindinis bendrovės kapitalas yra 5,000,000 auksinų. Šį kapitalą sudaro 25,000 akcijų, po 200 auksinų kiekviena.

Pastaba: 3/4 viso pagrindinio kapitalo akcijų savininkai turi būti Lietuvos piliečiai.

Įsteigus bendrovę "Rūbas" Lietuvoje, ten pasiūsti amerikiečių įsteigtos bendrovės atstovai tapo lietuviškos bendrovės steigėjai ir valdybos nariai. Iš tų pačių Amerikos indėlininkų susidarė dvi bendrovės: viena Kaune, o kita Chicagoje. Chicago lietuviai rūpinosi pinigų sukėlimu, o Lietuvon nuvažiaavusieji atstovai bandė įsteigti siuvyklą. Ūkagiėčiams gerai sekėsi. Per trumpą laiką jie sukėlė daugiau negu \$100,000.00. Tokiai didelei kapitalo sumai sukelti, sekretorių algoms, nuomai ir raštinės išlaidoms buvo išleista tik 7% sukulto kapitalo. Sekretoriais buvo Stangis ir A. Ambrozėvičius. Visi sukelti pinigai pagal akcininkų nutarimą buvo pasiūsti į Lietuvą.

Už Chicagoje surinktus pinigus Kaune buvo įsteigta didelė drabužių siuvykla. Buvo atidaryta kontora užsakymams imti. Gauti keli užsakymai net Lietuvos kariuomenei pagaminti reikalingų drabužių. Vienu tarpu amerikiečių įsteigtoje dirbtuvėje dirbo net 60 darbininkų. Dirbtuvės vedėju buvo paskirtas J. Kuosaitis.

Amerikiečiai, gavę žinių apie gražiai besiplečiančią drabužių prekybą, džiaugėsi savo tėvynėi daromu geru darbu. Jie nereikalavo dividendų ir nedarė jokių legalių suvaržymų. Bet Lietuvoje buvę "Rūbo" pareigūnai buvo kitos nuomonės. J. Kuosaitis, pasamdytas siuvyklai tvarkyti, savaip interpretuodamas ministerių kabineto leidimą "Rūbui" veikti, kažkokiu būdu asmeniškai atpirko "Rūbo" siuvyklą. Amerikiečiai nesuprato, kas čia atsitiko, kaip jų siuvykla galėjo patekti į privačias Kuosaičio rankas. Teko eiti į teismą. Atrodo, kad teismas nebuvo Kuosaičiui naudingas, nes jis dar turėjo primesti kiek pinigų, bet "Rūbas" neteko siuvyklos Kaune. Tatai sukėlė rimto susirūpinimo akcininkų tarpe.

Pasibaigus bylai, Lietuvoje buvusieji "Rūbo" atstovai nutarė Tauragėje įsteigti verpyklą ir audyklą. Tuoju buvo pradėti paruošiamieji darbai. Prie Jūros buvo pradėtas statyti didelis tvėnkynys, reikalingas verpyklos ir siuvyklos energijai. Bet planą ruošusieji "patyrę" inžinieriai, matyt, upės nepažino ir tvėnkinio nemokėjo pastatyti. Pavasariui atėjus, vanduo nunešė pastatytą tvėnkinį. Jis nunešė ir visus Chicago lietuvų sudėtus dolerius. Tauragėje steigiamos audyklos vedėju buvo paskirtas Jurgis Gudžiūnas. Vėliau paaiškėjo, kad ir jis mėgino pasisavinti "Rūbo" turtą. Teko ir jį traukti teisman. Lietuvos teismas paskyrė J. Gudžiūnui tris metus kalėjimo, bet pinigus dėjusieji Amerikos lietuviai prarado viską. 1923 m. teko Chicagoj "Rūbą" likviduoti. Nemalonus likvidavimo darbas teko šiems direktoriams: A. Ambrozėvičius, J. Vilis, B. Radzius, V. Pačkauskas, K. Šaikus, A. Kurelaitis ir B. Nemažuska. Jie sugebėjo sukelti stambią sumą pinigų, amerikiečiai jais pasitikėjo, bet Lietuvon pasiūsti atstovai pradžioje stengėsi dirbti bendrovei, o vėliau patys bandė pasisavinti "Rūbo" turtą. Gudžiūnas buvo nubaustas kalėjimu, Kuosaičiui uždėta pinigine bauda, bet amerikiečiai sudėtus savo pinigus prarado. Didelė dalis buvo išleista teismams ir advokatams. Noras padėti lietuviams įsteigti savo audimo pramonę čikagiėčiams paliko labai negerą skonį, o amerikiečių tarpe sukėlė blogų kalbų.

(Bus daugiau)

KELIONĖ Į EUROPA SU NCCW

Atšvėskite 50-ties metų sukaktį "World Union of Catholic Women's" Organizacijos ROMOJE VYKSTANČIAME KONGRESE.

Išvykę balandžio 15 dieną aplankysite 7 valstybes 40-ties dienų kelionėje. KAINA \$1,445. Kviečiami visi! Dėl smulkesnio aprašymo rašykite Dept. A. F. C.

NATIONAL COUNCIL OF CATHOLIC WOMEN
1312 Massachusetts, N. W. Washington 5, D. C.

DR. ANNA BALIŪNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telef.: PROspect 8-3229
Rezid. tel.: WALbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

Inskstų ir šlapumo takų chirurgija
Tel.: Village 8-6068
1 Madison St., Oak Park, arba
Tel.: PROspect 6-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
Namų tel. OWens 5-0533
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISA VALANDOS:
Pirmad., ketvirt. ir penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, antrad. nuo 1-5, treč. ir šeštadienį tiksliai susitarus.

DR. JONAS G. BYLA-BYLAITIS

Nervų-Smegėnų Ligos, Chirurgija
OAKLEY MEDICAL BLDG.
2300 W. 51st St.
Valandos: Šeštadieniais susitarus.
GR 6-3409 neatsiliepus, skambinti PR 6-1795.

Ofiso telef.: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akušerija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiądienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6867

DR. BR. GAIZIŪNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiądieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telef.: GARdens 3-7278

GRovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juška

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
išskyrus trečiądienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šeštadienį tik 10-12.

Telef. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečiądieniais uždaryta.
Šeštadieniais 12-4 val.

Ofiso telefonas: LAFayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEDzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3.
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad.
nuo 6-9. Trečiądieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: HE 4-1202; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIŪNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd Street
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet,
antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiądieniais uždaryta.

Ofiso telef.: CLiffside 4-2896
Rez. telef.: WALbrook 5-3099

DR. P. STRIMAITIS

Bendra praktika ir chirurgija
specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
(Kampas 47th ir S. Hermitage Ave.)
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 val. ir nuo
6 iki 8 val. vak.
Šeštadieniais nuo 2 iki 6 val. v.,
išskiriant sekmadienius.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba TR 3-5577
OFISO val.: pirmad. 7-9 val. vakaro,
antrad., trečiad. ir penktad. 6-9 v. v.
šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEMlock 4-2123
Rezid. telef.: GIBson 8-6195
Priėmimo val.: Pirm., Antr., Ktv. ir
Penktadieniais 2-4 val. ir 6-8 val.
Trečiądieniais ir šeštadieniais
nepriima ligonių.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(Kampas Halsted ir 31-os gatvės)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDEAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bendažai, Speciali pagalba Kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, Opt.

4455 So. CALIFORNIA, YARds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius
keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiad.
uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 2 p. p.

Dr. Kazimieras MICHEL

Optometristas-Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įdeda netikrą - artificialę aki pagal
sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti
negirdintiems. Praktikuoja 40 metų.
Kalba lietuviškai.
4654 So. Ashland Ave. YA 7-6616

CHICAGOS ŠVARIASIAUSIAS IR
MODERNISKIAUSIAS DARŽAS
BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN
AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road
WILLOW SPRINGS, ILL.

SOPHIE BARCUS

★

RADIJO VALANDA

Visi programai iš WOPA,
1490 kil. AM. 102-7 FM.

Kasdien: nuo pirmadienio iki
penktadienio 10-11 val. ryto.
Šeštadienį ir sekmadienį
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
VAKARŪSKOS: pirmad. 7 v. v.

Tel.: HEMlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

IŠKILMINGOS...

(Atkelta iš 2 pusl.)

čių. Nėra jo stropiai išsaugotos ministerių protokoluos ir bankininkų sąrašuos. Nei veiduose, įamžintuose ant pinigų.

Mūsų istorijoje jis gyvas tik lietuvių palaužtos širdies garsiuos atsidūsėjimuos. Tikslai beraščio žodžiuose apie tyto balnelį, aukso kilpines; apie prastovėtas kalne drobeles ir lino žiedų net žiemą žydinčias akis.

Tiktai plėnojoj, kuklijoj knygelėje, kurios šiandien nėra mūsų rezidencijų lentynoje.

Mūsų poetas — vaidila, dainavęs žavintį dąsų gyvenimą, tėvynės priešų neapykantą ir apraudojęs liepsnose Pilėnų kario mirtį.

Poetas — pagiry našlaitis piemenėlis apsakinėjantis paukšteliams švilpynė savo skurdžios vaikystės liūdesį ir kūriantis gal niekad neateisiančių dienų svajonę.

Poetas — kankinys, kursai kalėjimo grindy savo krauju įrašė budeliui nebesuprantamą teisybę.

Poetas — tremtinys, kelionių nuovargio veide išraižyta kančia, savų ir svetimųjų stumdomas, o tikintis į gėrio pergalę.

Poetas — pranašas nebuvusio tikėjimo.

Poetas — paukštis, čiulbančis kurtiems.

Visi, visi jie buvo taip tikri, kaip mūsų žemės saulė, šilko debesys, pavasario perkūnijos ir rudens lietus, kaip Nemuno srovė, per amžius nesustojanti. Visi jie pratęšė lig šios dienos mūsų sielos nemarumą...

Garbingas Dainiau ir bendrakeleivi, kurs iš nudegintų tėvynės sodų atlydėjai mus per nesvetingą svetimą žemę, per sielvartus ir nevilgtį, kurs savo geliančioj širdy atsinešė šventosios nenuilstantį čiurlėnimą. Kai šiandien atskleidžiame tavo knygų gelstančius lapus, mes atverčiame tarsi urnos akmenis su nuostabiais kerėjimo ženklais.

Susirenka bailiai ant Panteono laiptų ir iškelia rankas, pamėgdžiodami didvyrius prieš džiugaujančią minią.

O tu tyliam kampe meldiesi už galybėje apsvaigusius, nesgi matei kovos lauke numirusius.

Melagiai skelbia išmintį, o neišmanantieji lenkiasi savo mediniam pranašų stabam, tikėdami, kad jie bus amžinai gyvi.

O tu meldiesi savo dvasios Viešpačiui, prašydamas šviesos.

Garsiai minėdami savo vardus, praeina pro tave išdidūs fariziejai, paspirdami į kelio dulkes savo brolių pirmgimį.

O tu meldiesi nusizėminęs, nesgi matei garbės vainikų pelenus...

Susineša menėn pirkliai turtus ir gėris geležies ir akmenio žėrėjimu, kurs jiems brangesnis už tėvynės ežerų tviskėjimą ir vakarinių skliautų vario debesį.

O tu maldoj keli akis į juo-

dą svetimos padangės dykumą, ieškodamas tenai tikslai mažos savo gimtos šalies žvaigždėlės.

Triukšmingoj puotoje girdi tu vienumos tvinkscėjimą.

Nykioj kapų tyloj — triukšmingą amžinybės bangų užėsį.

Ledinės žemės širdyje — atbundantį pavasarį...

Tyla — atsakymas į dūžius tavo sprogtancios širdies.

Tyla — į malda, nuolankų atsidūsėjimą, į nusizėminusio padėką už suteiktas kančias.

Tyla — į neviltyje šauksmą, reikalaujantį tiesos.

Tyla — atsakymas į amžinąjį klausimą: KODĖL?

Ir stovi vienas, vienišas, tartum kryžkelėj palinkęs piligrimas.

Tušti keliai ir tuštumoj sustingusi diena.

Toli linksmanamius užmiogo sotūs ir girti drauge keliai vė į žadėtą žemę aistrūs maldininkai.

Ir mozės, vedę tautą, didmiesčiuose pasistatė šventyklas žmonom ir aukso veršiam. Paliko griovyje vagių ištuštintą, tėvynėn neštą sandaros skrynią...

Poete, medituojantis vienatvėj atsiskyrėli!

Tu šiandien tartumei išdegsioj gyvenvietėj ant kalno likus obelis, kurioj tikslai benamiai paukščiai randa poilsį ir vėtroj išbrandintą vaisių.

Kurios pavėsyje vidurdieny sustoja elgeta vargų kelionės atvangai ir išiziūri niekad neregėtą horizontą...

Kai mėlyne atklysta balti debesys, lyg dvasios Zarasų kalnelių, kai tėviškės vėjelis sveikina linguodamas nusamantą šaką, ji vėl atsimena, kad buvo ten kadaise didelis gyvenimas...

Ir kas pavasarį ji pasipuošia vėliak nuostabių žiedų girliandomis, viršūnė vėl — baltos nakties mėnulio sidabru.

Kaip obelis išdegsioj gyvenvietėj...

Kas tą parašė? Jis yra kuklus ir nenori sakyti. Nebent tą pavardę galėtų ištarti aktorė A. Gustaitienė, tą montažą režisavusi.

Sukaktuvininkas Faustas Kirša, jausdamasis sirguliuojąs (tik ką praūžusi sloga-šaltis) iš anksto parašytą žodį - pasisakymą jo sukaktuvių proga, paprašė perskaityti tą pagerbimą organizavusiam. Ką anas labai gražiai ir atliko. Ir dar daugiau: tą pasisakymą (kiekvienam kultūrininkui ir laikraščių skaitytojui įdomų ir pamokantį) atidavė, monopolio teisėmis, kultūros žurnalo (Aidai) redaktoriui, nes, to redaktoriaus manymu, tas pasisakymas mūsų dienraščiams (turintiems savaitinius kultūrinčius priedus!) netinkas.

Nejaugi lietuvių laikraštijoje įsigali paprotys vieno laikraščio ir žurnalo redaktoriui spręsti — kokia ir kada yra tinkama medžiaga kitiems laikraščiams? Aš to nepajėgiu ir niekada nepajėgsiu suprasti! Ant ko ir pasirašau...

Jurgis Jašinskas

Duona ir įvairias skoningas bulkutes kepa
BRUNO'S KEPYKLA
3339-41 S. Lituania Ave.
Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčiame į visus artimuosius miestus.
Tel. Cliffsides 4-6376

SLOAN'S DEPARTMENT STORE
MOKINIŲ DRABUŽIŲ CENTRAS
Pilnas pasirinkimas vyriškių, moteriškių ir vaikams rūbų, duoda visai Jūsų šeimai galimybę gražiai pasipuošti už žemiausias kainas. Kalbam lietuviškai.
7042 SO. WESTERN AVE
Phone: PProspect 8-9210

HARRY'S LIQUORS
Also Package Goods
A Pleasant Place to Spend An Evening
HARRY DUBLINSKI, Prop.
2023 W. 51st Street
PR 8-9638

LEARN IBM KEY PUNCH OPERATION IN 3 WEEKS!
Morning, Afternoon
Evening & Saturday Classes
Big Demand for Male and Female Operators
Call SUPERIOR 7-9603
Rm 7134—MDSE. MART
4150 N. MILWAUKEE
6233 S. Western — also schools in Hammond & Waukegan
COMPTOMETER SHOOLS

CARPENTER AND CONTRACTOR
Modernizing Kitchens & Bathrooms
Additions - Dormers - Siding
Basement & Rumpus Rooms
Garages
C. MERDA
5621 S. Rutherford, Chicago
PORTSMOUTH 7-6027

PERMANENT SPECIAL
Mon., Tues., Weds., only
Including Hair Cut
\$7.50
Call now for Appointment
FLORENCE BEAUTY SALON
6340 S. Pulaski — LA 2-5447

Skelbiam atidarymą
BILLS CLEANERS & TAILORS
Jei yra reikalas, paimame rūbus iš namų ir vėliau juos pristatome velni. Darome įvairius pataisymus. Mes atliekame eksperto darbą išdeginimų taisyme.
1835 W. 59th STREET
RE 7-8766.

JAREK PHARMACY
Vitamins — Baby Needs.
First Aid & Hospital Supplies.
Prompt Prescription Service.
PR 6-7060 — 2801 W. 63rd St.

REYNOLD'S TILE SERVICE
VINYL • RUBBER • ASPHALT FORMICA TOPS
WALL-TO-WALL CARPETING
FREE ESTIMATES
Globe 8-6895

PULASKI PHARMACY
Vitamins — Baby Needs
First Aid & Hospital Supplies.
Drug Items for Shipment overseas
Prompt Prescription Service.
6528 S. Pulaski — PO 7-4121

NUOSTABIOS KRIAUSĖS
Nepaprastos "COLLETE" kriaušės, puikiai išlaikomos ilgiausia sezona. Žydi ir duoda vaisių veiki visą vasarą. Tinka auginti sode prie namų. Vaisiai yra stamantrūs, saldūs ir sultingi. Prašykite kad ir šiandien katalogo veitui.
Dept. A. F.
Allen's Nurseries & Seed House,
Geneva, Ohio.

TV — Radio Trouble?
TOM HERNANDEZ
Radio & TV Repair
7415 W. 63rd Street — ARGO call
GLOBE 7-1716
Open daily 8 A.M. to 9 P.M.
after 9 P.M. Phone TE 9-6898

• TELEVISION
• RADIO
• PHONOGRAPH
All Makes — All Models
MORGAN TV
1841 W. 59th St.
HEmlock 4-5434

ANN'S PASTRY SHOP
Didelis pasirinkimas skanių pasninkinių pyragų visai šeimai kaip pav. puikus KOLACKI, pyragai prie kavos, saldžios bandytės.
Kepinius pristatome bažnyčioms ir įvairiems parengimams.
2500 W. 51st St. PR 8-3080

Pildome Income Tax'us — su —
OBARTUCH & CO.
PATVIRTINIMU.
2123 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.
Ištaiga veikia virš 25 metų toje pačioje vietoje
Kai atvyksite, paminėkite šį skelbimą

EARN 7% INVEST IN THE GOOD SAMARITAN BOYS RANCH
"Founded for Homeless Boys"
Located 15 miles north of Springfield, Mo., on Highway 13.
For further information write to: Rev. Johnson, P. O. Box 6, Dept. AF Ppringfield, Mo.

"You are never too old or too young to learn to play or dance the Coletta Way".
Pupils from 3 to 103 Accepted
• All instruments taught
• Free Use of Instruments
For information Call: PO 7-9545 or AU 7-0111

COLETTA'S MUSIC & DANCING SCHOOL
5555 W. 63rd St. — 404 S. Cicero
Open weekdays from 3 to 10 P. M.
Sat. and Sun., 9 A. M. to 9 P. M.

Saugi ir greita perkraustymo bendrovė
NAXERA MOVERS
4210 W. 26th Street.
Mes perkame vartotus baldus, virimo gazineus pečius, pianinus, kilimtus ir t. t. Mums už patarnavimą galite dalį sumokėti baldais.
LA 1-8212. Rezidencija ST 8-7426
Kuomet kreipsitės į mus, paminėkite šį skelbimą.

CATHEDRAL BELLS
Tai nuostabus augalas. Jis auga Floridoje ir dauginasi lapų pagelba. Galima jį prisegti prie užuolaidų, padėti ant lango ar pasodinti į vazoną, tuomet iš to lapo išaugs gražus ir įdomus augalas. Atsiųskite \$1.00 ir gausite paketėlį su 2 lapukais to nuostabaus augalo.
Persiuntimui skirkite iki 3-ju savaičių.
R a š y k i t e :
D. Cutter
P. O. Box No. 172-A. F.
GARDEN CITY, NEW YORK

CLEAR VIEW TV SERVICE
Southwest & Suburbs
Prompt Service
all Models all Makes
Television • Radio • Phonograph • Hi-Fi.
Parts & Labor guaranteed.
PO 7-4777. — 5637 W. 63rd St.

POLA DRESS SHOP
Easter Headquarters for
Sportswear - Millinery - Accessories
Evening dresses in all sizes & price ranges
Use our convenient lay away plan.
Open Mon. & Thurs. till 9 P.M.
5612 S. PULASKI — PO 7-0903

GASKA CATERING SERVICE
Su sale ar be salės.
Namų gamybos maistas — pietūs ir užkandžiai.
Vestuvėms — Bankefams — Priėmimams.
Ivairiems subuvimams.
LA 3-4941 — YA 7-4899

9 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, FEBRUARY 25, 1961

MICHAEL ZOSCENKO

SATYRINĖS NOVELĖS

Iš rusų kalbos vertė JONAS VALAITIS
(Tešynys)

Žmona sako:
— Gerai, kad kvailių į partiją nepriima, — ot būtų numeris!

Borjka rėkia:
— Apie ką kalba, jei šitaip nēr. Gyvenime viskas eina geryn.

Žmona sako:
— Ak, išeikit visi iš kambario! Aš noriu pagalvot, kas dar galėtų nutikti.

Trečią dieną Boria gavo visus pinigus. Jis atsідūsėdamas atidavė dvidešimtinę dirizabliui, o likusius parsinėšė namo. Ir kambary užsidarė.

Ketvirtosios dienos rytą pasigirsta riksmas, niurnėjimas, burnojimas, treplenimas ir grubūs keiksmi.

Tai Borisas Andrejevičius, išsikeikęs su žmona, su ja skiriasi ir dabar išeina pas kitą panelę. Gyveno tokia antrojo aukšto koridoriaus gale — Fenička. Tokia rudokė. Ir, matyt, iš čuchnučių. Bet tokia nuostabiai meili širdutė. Plonutė, kaip poeto svajonė. Ir jisai, surinkęs daiktus, čia pat pas ją keliasi ir taip apie savo pačią sušunka:

— Išeinu nuo jos, kadangi aš pamačiau visą josios smulkiaburžuazinę esmę. Jinai tokiu didvyrišku laiku mane papsyrė paimti pareiškimą, ir aš jai šio niekados nedovanosiu ir kiekvieną kartą, ją matydamas, būtinai kančią ir kartulį kentėsiu. Bet aš nenoriu jos palikti, nieko jai nedovanojęs. Aš jai duosiu šimtą rublių pinigų, ir tegu jinai, velniūkštė, nesikiša į mano širdies reikalus.

Žmona sako:

— Štai gerai! Aš gi jums sakiau.

Tuomet brolėnas Vovka kartu su Borisu Andrejevičium momentaliai nuneša daiktus pas Feničką ir ten visą vakarą šventiškai puotauja.

Šeštąją dieną vėl bute pasigirsta riksmas, šauksmai ir damų ašaros.

— Kas čia? Pardon. Atsiprašau, kas atsitiko?

— Ak, žinote, naktį visus Boriso Andrejevičiaus pinigus pavogė.

Piešiamas milžiniško išgąsčio ir sukrėtimo vaizdas. Patsai Borisas Andrejevičius su išblankusia, kaip molis, fizionomija guli lovoje. Jis švagžda nuostabos žodžius ir skėsčioja rankomis, šiuo parodo savo dvasinės kančios stiprumą. Čiagi greta ant kilimo guli apalpusi Fenička. Jai pavogė šlepetėles ir paltą. Čia sužinoma, kad Borios brolėnas Čučelovas, neišlaikęs dar šoferio egzamino, nežinia kur dingo. Piešiamas niekšingos vagystės vaizdas iš šio padūkusio giminaičio pusės.

Tuomet staiga pasirodo Feničkos brolis ar velnias žino kas. Taip pat, matyt, iš čuchnų. Su GTO ženkleliu (GTO — valstybinė slaptoji organizacija). Jis beveik nieko nesako ir tik tai kojomis iš kambario stumia nepageidaujamus gyventojus.

Pagaliau jis išveja Borjką Fominą ir tvoja jam į snukį už sužalotą damos gyvenimą, šlepetėles ir paltą.

Borjka koridoriuje blaškosi su kančios riksmu ir su ištinusiu, kaip pyragas, žandu. Tuomet jo buvusi žmona ima jį savo globon ir leidžia jam vėl būti josios pusėje. Borjka gula josios kambary ant grindų ir kenčia taip, kad net atėjęs milicininkas, pratęs į visa, kas įvyksta, negali šito nematyti.

Borjka sako žmonai:

— Ak, aš pats nežinau, kaip aš jus palikau. Tik tai jūsų meilė visados pagrazindavo neišmatuojamas mano kančias. Aš, kaip kliedėdamas, tris dienas gyvenau su šiąja rudoke, čuchnaite, kuri visiškai nusipelnė, kad iš jos nudziiovė šlepetes ir paltą, ir kurios brolis tikras niekšas ir gyvųjų būtybių žudikas. Ak nuo šių visų reikalų mano galvoj buvo ūkana. Aš draugo milicininko akivaizdoje nuoširdžiai prašau man atleisti.

Milicininkas sako:

— Ak, liaukitės svaiščiojęs. Mano siela nuo šių žodžių tikrai plyšta. Aš prašau jus nutilti ir sakyti tai, kas įvyko, o ne tai, kas buvo. Aš, — sakau, — surašau protokolą, o ne poemą iš skarmalių gyvenimo rašau.

Borjka sako:

— Tuomet klausykite. Fenička naktį miegojo, o aš neatsimenu, kam minutei buvau nuėjęs į išvietę. Be abejo Vovka Čučelovas bus visa tatau matęs ir iš kambario paėmęs pinigus ir daiktus.

Milicininkas visa tai užrašo ir išeina.

Vyras su žmona susitaiko ir gyvena vienas su antru neįprasta meile surišti. Borjka su Fenička nesisveikina. O jinai didžiuojasi, dėvėdama, nežinia iš kur gautas, šlepetėles.

Feničkos sesuo Sima, su kuria Borjka išsišnekėjo, pasakė, kad šitas, jį sumušęs, rudokas toli gražu ne brolis, o meilužis. Ir tuo būdu viskas paaiškėjo.

Borjkos kančios baigėsi. Jis vaikščioja į darbą ir ten teikia įvairių drąsių pažadų.

Žmona sako:

— Na, gerai, ką gi darysi, jei tau patinka, ką nors paprašyk rekomendacijos. Tu man stiebies, kaip vaikas prie visa ko.

Staiga po dviejų savaitių pašaukia Borjką į miliciją. Ir ten jam praneša, kad Gagruose, Kaukaze, pagavo jo brolėną Vovką Čučelovą. Jis išleido keturis šimtus rublių, o likusius pinigus Borjka gali momentaliai atgal pasiimti.

Borjka su blankiu, kaip molis, veidu sugrįžta namo. Jo rankose pinigai. Ir jis sėdasi kušetėn, nenoriai į visus žiūri ir ne visiškai supranta, kas nutiko.

Jojo žmona sako:

— Ak, išeikit visi iš kambario! Dar nėra žinios, kas bus. Šita nežinia trunka tris dienas. Paskui staiga momentaliai, kaip iš dausų kritęs, Borisas Andrejevičius veda Feničkos seserį — Simą.

Iš laimės jis tris dienas neina į darbą ir dėl to pusei metų išvejamas. Bet jis į tatau spiauna, neaimanuoja. Jis savo pinigus deda į taupomąją kasą. Ir taupomosios kasos knygele dabar jisai nešiojasi ant krūtinės storu raišciu prisirišęs.

Fenička sako, kad visa tai jai nerūpi. O žmona sako: "Štai tau pokštas!" — ir staiga išteka už pažįstamo lenko, kuris atsikrausto į josios butą, nes neturi savo kambario.

Štai dabar įdomu, kas bus, kai Borisas Andrejevičius išeikvos visus pinigus.

MIEGOK GREIČIAU

Atvirai kalbant, man kelionės nepatinka. Mane stabdo klausimas, kur pernaktoti. Iš šinto atvejų man tiktai du kartus pavyko kambarį pačiuoti. Ir tai paskutinį kartą aš kambarį gavau iš dalies atsitiktinai. Jie mane ne tuo palaikė.

Paskui, sekančią dieną, jie, žinoma, susigriebė ir pasiūlė patalpą apleisti, bet aš ir pats išvykau.

O iš pradžių jų mandagumas mane nustebino. Portje, rožę uostydamas, pasakė:

— Tik tai drįstu jums pasakyti, kad jūsų numeris turi trūkumų. Ten jūsų kambario langas išmuštas. Ir, jeigu, sakydim, naktį į jūsų numerį katė išoks, tai jūs nenuogastaukit.

Aš sakau:

— O kodėl katė mano kambarin šoks? Jūs mane stebinat.

Portje sako:

— Matote, ten pas mus sulig langu yra atmatų duobė, taip kad gyvuliai nesusigauja, kur kas yra, ir šoka, manydami, kad tai visvien.

Žinoma, kai aš įėjau į numerį, aš pilnai supratau kačių psichologiją. Josios iš tiesų galėjo nesusigaudyti. Aplamai sakant, "liuks" numerio man nereikia, bet šis purvinas užkaboris su bekoje kėde mane truputį sukrėtė.

Svarbiausia, mane nustebino, kad kambary buvo bala. Aš ėmiau ką nors šaukti, kad išvalytų, bet nieks neatėjo. Tada aš išsikalbėjau su portje.

Jisai sako:

— Jeigu pas jus yra bala, tai, tikriausiai, aš taip manau, kažkas ten vandenį apvertė. Šiandie mes laisvo personalo neturim, bet ryt aš liepsiu šitą balą iššluostyt, juo labiau, kad iki ryto, greičiausia, ir pati išdžius. Klimatas čia šiltas.

Aš sakau:

— Paskui numeris jau labai šiurpus. Tamsu, ir baldų iš viso tiktai kėdė, lova ir kažkokia dėžė. Be abejo, sakau, visokių būna viešbučių. Neseniai, sakau, Donbase, o tatau yra Konstantinovskoje, aš klojau staltiese vieton antklodės.

— Iki staltiesių mes neprieinam, — pasakė portje, — bet vieton antklodžių pas mus iš tikrųjų klojamos trumpos atrėžos. O kas dėl tamstos, tai, be abejo, jums ne piešiniams piešiti. Greičiau miegokit, pilieti, ir administracijos negaišinkit bereikalingais savo plepalais.

Aš nesileidau su juo į ginčus, kad neįsibėgčiau, ir, atėjęs į numerį, nusivilkau ir šmurkštelėjau į lovą. Bet pirmąją minutę aš net nesupratau, kas su manim. Aš, kaip ant kalniuko, nuvažiavau žemyn.

Aš norėjau pakilti, kad galėčiau pamatyti, kuri čia lova, kad joje taip patogų žemyn važiuoti. Bet čia kojos susipainiojo paklodėje, kurioje buvo skylučių. Kai iš jų išsipainiojau, aš uždegiau šviesą ir apžiūrėjau, ant ko aš guliu.

Paaiškėjo, kad igulėtas lovos tinklas nuo galvugalio leidosi žemyn, taip kad miegąs žmogus iš tikrųjų negalėjo horizontalinėje padėty išsilaikyti.

(Bus daugiau)

I DAINŲ ŠVENTĖ PRISIMENANT

Anądien buvom susirinkę pas bič. St. Daunį antrosios Dainų šventės propagandos reikalų aptarti. Bič. A. T. Antanaitis, šiaip jau gana santūrus savo žodžiuose, ištarė komplimentą, kad pirmosios Dainų šventės propagandos reikalai buvę puikiai sutvarkyti. Supratau, kad tie žodžiai buvo taikyti man, nes 1956 m. įvykusios pirmosios JAV ir Kanados lietuvių Dainų šventės propagandos komisijai teko vadovauti. Gal, tiksliau sakant, ne tiek vadovauti, kiek daug bėgioti ir daugiau rašyti. Šalia manęs stovėjo ir puikūs talkininkai, kurių ir šiandien negaliu užmiršti: Nora Gugienė, Alb. Valentinas, Stasys Daunys, Edvardas Šulaitis, Jonas Leonas, Pranas Zaranka, Vyt. Meškauskas ir kiti. Visi labai sutartinai vežė nelengvą propagandos vežimą ir į pirmąją Dainų šventę sutraukėm apie 11.000 žiūrovų ir per tūkstantį dainininkų. Kas 1956 m. liepos 1 d., 102 laipsniams temperatūros esant, dalyvavo 11.000 lietuvių ir svetimtaučių minios perpildytam Chicagos Kolizėjuje, matė ne tik didžiulę lietuviškos dainos manifestaciją, bet ir vieną iš didžiausių lietuviško solidarumo ir tautinės gyvybės demonstracijų.

Antrosios Dainų šventės rengėjai kalba apie šaltu oru vėsinamą salę ir kitus patogumus, kuriuos turėsime antrosios Dainų šventės metu. Tai džiugi ir sveikintina žinia ir, tikėkime, tos puikios sąlygos dar labiau pakels antrosios Dainų šventės visuotinį pasisekimą. Prisimenu, pirmosios Dainų šventės, kuri liks lyg geroji motina visoms būsimoms Dainų šventėms, išėjome rengti be cento kasoje ir be jokių mecenatų ar globėjų. Pirmosios Dainų šventės rengimo komitetą sujungė idealizmas ir susiklausymas. Alice Stephens, Juzė Daužvardienė, Justas Kudirkas, Vytautas Radžius, Albinas Dzirvonas, Juozas Kreivėnas, Elena Blandytė, Agnė Jasaitytė ir rašas šiuos žodžius sudarėm vykdo-

mąjį komitetą ir prieš akis turėjome vieną tikslą — kieta darbą. Idealistams sekėsi. Finansų reikalų tvarkyti atsistojo žymus lietuvis finansininkas John Pakel, kuris bemažant parodė savo galią, suorganizuodamas turtingą aukų fondą; su komitetu nuoširdžiai bendradarbiavo mūsų žymieji muzikai ir visų trijų kartų chorų vedėjai bei dainininkai. Juk ir pats komitetas atsovavo visoms trims Amerikos lietuvių kartoms.

Be finansinių rūpesčių, komitetas didžiausią dėmesį kreipė į tai, kad kuo daugiau chorų į Dainų šventę sukviestų ir kad chorai kaip galint anksčiau pradėtų mokyti repertuaro ir jį gerai išmokyti.

Dainų šventės komitetas net siuntė muzikus į įvairias vietas tikrinti chorų pasiruošimą ir dar labiau spausti juos prie darbo. O kaip chorai ruošiasi antrajai Dainų šventei? Ar jie iš viso ruošiasi, ar moko repertuaro? Spauzoje apie šį reikalą kol kas maža žinių. Gi vos penki mėnesiai belikę iki liepos 2. Prieš pirmąją Dainų šventę apie šį laiką spauzoje mirgėdavo žinių iš provincijos, kaip chorai entuziastingai rengiasi šventei, kaip, įvairius parengimus ruošdami, telkia lėšas kelionės išlaidoms apmokėti. Tiesa, antr. Dainų šventės k-tas turtingesnis, nes jis gavo apie 2.000 dol. grynais iš pirmosios Dainų šventės k-to, tad gal pajėgs ir choristams kelionės išlaidas stipriau apmokėti. Betgi spauzoje pasigendama bent to entuziazmo, kuris turėtų rodytis iš visų kolonijų, belaukiant antrosios Dainų šventės. Žiemužė ir geriausi repeticijomis vakarai juk jau baigiasi. O pavasarėlis kai išauš, valia valuzė, į laukus, į platumas sužaliavę toliai vilios...

Antrosios Dainų šventės komitete matom šaunių idealistų būrį, kaip prel. Albavičius, T. Blinstrubas, Vyt. Radžius, J. Paštukas, St. Daunys ir kiti. Jų vardai plačiai žinomi lietuvių masėms ir ypač daininkams. Jie turi ir pilną pasitikėjimą, ir kas šiandien netiki, kad jų organizuojama Dainų šventė tikrai įvyks. Bet vėl... Atleiskit, bičiuliai ir skaitytojai. Ką jie padaro, ką jie nuveikia, jau ne jų nuopelnai, bet Lietuvių Bendruomenės... St. Barzdukas dar ir dabar nenustoja gyresis, kad net pirmąją Dainų šventę surengė L. Bendruomenė... Protokoliai ir asmenys, kurie ją rengė, kitaip apie tai kalba. Kad antrąją Dainų šventę organizuoja L. Bendruomenė, tai tiesa, ir už tai pagarba L. Bendruomenei. Bet kad visus šventės paruošiamuosius darbus dirba tie, kuriems ne tiek L. Bendruomenės, kiek lietuvių kultūros ir ypač dainos gyvybės svarbi, tai ne paslaptis. L. Bendruomenė gali džiaugtis subūrusi tokį idealų antrosios Dainų šventės rengimo komitetą,

kuris ir L. Bendruomenei, tikiu, garbę užpelnys. Bet, kol eina šventės paruošiamieji darbai, visgi, L. Bendruomenės ar tai centro ar apygardos valdybos turėtų būti kuklesnės ir kol kas dar neieškoti tu nuopelnų, kurie tuo tarpu jai nepriklauso.

Man iš atminties neišdyla viena tvirta lietuvių bendruomenė, kurią mačiau 1956 m. pavasarį finansininko J. Pakel rezidencijoje. Tada mielas šeimininkas John Pakel pas save sukviestė apie 200 svečių, kad sudarytų lėšų pirm. Dainų šventei. Kai Dan Kuraitis atsistojo vadovauti trumpam masiniam posėdžiui ir paprašė aukų Dainų šventei paremti, tai mes matėm, kas ten darėsi. Vieni su kitais lenktyniaudami mūsų finansininkai, sta-

tybininkai, prekybininkai ir kiti klojo šimtinės ir per keliolika minučių Dan Kuraitis suskaičiavo ar tik ne 2.000 dolerių. Ir Amerikoje gines, ir iš seno "krajaus" atvykęs ir dy-pukas jautėsi esą vienodi lietuviai, tos pačios etninės lietuvių bendruomenės nariai ir visi klojo pinigūs šventam lietuviškam kultūriniam reikalui.

Tikėkime, kad ir antroji Dainų šventė žengs tuo pačiu keliu, mes to laukiame ir šventai tuo tikime. Ir mums dar daugiau vilties suteikia tai, kad visų antrosios Dainų šventės darbų koordinatorium yra retos energijos ir didelio takto žmogus, LB Chicagos apygardos pirmininkas Jonas Jasaitis.

VL. Ramojus

Mes mokame **4 1/2%**

Kiekviena sąskaita
ligi \$10.000.-
apdrausta
Federalinėje
Valdžios įstaigoje:
Federal Savings
and Loan Insurance
Corporation

ant visų taupymo
sąskaitų,

5%

ant Bonus
sąskaitų

MIDLAND SAVINGS

and Loan Association

4040 ARCHER AVE., CHICAGO 32

Phone: CL4-4470

August Saldukas Prezidentas

**BŪKITE APSIRŪPINĖ VISADA
SKANIAIS GAMINIAIS,
kad galėtumėt pavaišinti saviškius ir
taip pat atsilankiusius svečius!**

Čikagiečiams jau gerai yra žinomas puikus Brighton Bakery gaminių skonis. Gyvenantieji ne Čikagoje dabar taip pat gali apsirūpinti skaniais BRIGHTON BAKERY gaminiais: Raguolių (Baumkuchenu), lietuviškais biskvitais, įvairių skonių pyragėčiais, aguoninėm babkom, medauninkais, mazurkomis, lietuviško skonio keksais, įvairiais tortais, astuonių rūšių duona ir kitais gaminiais. Tuos visus gaminius BRIGHTON BAKERY pasiūlys jums pastu. Reikalaukite gaminių kainoraščio, iš kurio pasirinksite kas jums yra reikalinga. Čikagiečiai gali vietoje (kepykloje) gauti jau pagamintą prancūzišką tešlą, iš kurios patys namie pasigamins sau pageidaujamas kepinus.

BRIGHTON BAKERY

2457 West 46th Street

Chicago 32, Illinois Telef. VIrgin'a 7-1250

BRIGHTON BAKERY GAMINIŲ REIKALAUKITE
VIŠOSE MAISTO KRAUTUVĖSE

**DUOKITE
TIKRĄ
— GYVA
SIMBOLĮ
V E R B Ū
SEKMADIENĮ
UŽ \$1.00.**

Šis mažas palmės medelis auga kiekvienuose namuose kaip naminis augalas iš taisytių metų, jis reikalauja labai nedaug priežiūros.

Palmė yra gražiai įpakuota celofaniniame maišelyje ir dar prie jo pridėta kortelė su nurodymais, kaip ją auginti.

Saknys yra apdėtos specialiomis samanomis ir įvyniotos į žalią (metalinį) popierių, taip, kad palmė gali išbūti kelias savaites be jokios priežiūros.

Tos palmės atkeliaus pas Jus tiesiog iš Havajų.

Galite gauti dvi palmes pasodintas plastikiniame indelyje už \$2.00.

PLANTS OF HAWAII
MIRACLE VALLEY, ARIZONA

11 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, FEBRUARY 25, 1961

MENO ŽINIOS

Tvarko MIKAS ŠILEIKIS

AKSTINO IR REMEIKOS MENO PARODA ČIURLIONIO GALERIJOJE

Kovo 11 d. Čiurlionio Galerijoje Chicagoje (Jaunimo Centro patalpose) įvyks dviejų kanadiškių jaunų dailininkų meno paroda, kurią rengia Korp! Gintaras. Ši paroda žada būti gausi naujausiais mūsų jaunųjų dailininkų Juozo Akstino ir Vytauto Remeikos kūriniais. Šie dailininkai praėjusiais metais Gintaro surengtoje Freiburgo dailininkų parodoje Čiurlionio Galerijoje, kaip grupinėje parodoje neturėjo progos plačiau pasirodyti mūsų visuomenei.

Abu dailininkai išsimokslinę modernioje meno dvasioje, gerai suprantą sunkius kūrybinio ieškojimo kelius, daro pažangą.

Dail. Juozas Akstinas gimė Lietuvoje, 1924 m. Studijavo dailę pas dail. V. Vizgirdą ir dail. A. Valešką Freiburgo Ecole Des Arts Et Metiers. Šiuo metu gyvena ir dirba Montrealyje, Kanadoje. 1960 m. jo paroda Montrealyje susilaukė didelio susidomėjimo.

Vytautas Remeika taip pat gimė Lietuvoje, 1930 m. 1947 m. įstojo į Taikomosios Dailės Institutą Freiburge. Lankė iki 1950 m. paišybos kursus pas dail. V. Kasiulį, Jonyną, Krivicką; keramiką pas Marčiulioniene ir Bakį. 1950 m. atvyko į Montrealį, Kanadą. Nuo 1952 m. iki 1957 m. tęsia studijas, tapybą ir paišybą Ecole Des Beaux Arts. Dalyvavo Lietuvių ir Montrealio miesto apžvalginėse parodose. Kai juodu dalyvavo Gintaro parodoje Chicagoje, visi jų darbai buvo nupirkti.

Yra gražu, kad mūsų menininkai ir studentų korporacija Korp! GINTARAS nuoširdžiai dirba kultūros ir meno estetikos baruose.

Kovo 19 d. Marijos Aukštesniosios Mokyklos Auditorijoje Detrito "ALKOS" sambūrio vaidintojai stato Antano Škėmos premijuotą 2 veiksmų dramą "Žvakidė". Rengia Lietuvių Amerikiečių Menininkų Klubas Chicagoje. Pelnas skiriamas Čiurlionio Galerijai paremti. Čiurlionio Galerija yra vienintelė nekomercinė įstaiga. Joje rengiamos meno parodos, telkiami meno kūriniai, skirti nepriklausomai ir laisvai Lietuvai. Be to, mūsų visuomenė visada gali ateiti į Jaunimo Centrą ir pamatyti ką galerija turi. Čiurlionio Galerija dar turi neapmokėtų skolų dailininkams už jų kūrinius, kuriuos atrinko juro komisija galerijai. Jūsų atsilankymas į vaidinimą kovo 19

d., 3:30 v. popiet bus parama šiam kilniam tikslui.

Biletai nėra brangūs: nuo \$1.00 iki \$3.00. Vaidinimas nebus pakartotas. Sambūriui vadovauja teatralas Justas Pusdešris.

Danų paroda sutraukė minias

Chicago Meno Institute praėjusį ketvirtadienį popiet buvo iškilmingai atidaryta didžioji paroda Danijos premjerui Viggo Kampmann ir kitiems valstybės bei meno atstovams dalyvaujant. Erdviame balkone programai pasibaigus, į galerijas minia buvo įleidžiama mažomis grupėmis su pertraukomis, nes visi kartu negalėjo ten sutilpti. Tūkstantinė minia, kaip "silkės statinėje" laukė eilės įeiti. Dėl spūsties tą vakarą visko nebuvo galima apžiūrėti, bet ir iš to susidarė įspūdis, kad paroda turtinga ir įdomi. Yra labai senų daiktų: skrynios, keramikos, baldų, sunkių vazų, au-dinių, skulptūrinių bei auksakalio kūrinių. Nėra gausus tapybos skyrius, matyt, danai šioje srityje negali prilygti prancūzams ar net belgams. Didžiojoje salėje prie įėjimo durų kairėje pusėje yra didelė medžio skulptūros statula, pavaiduojanti šv. Jurgį slibiną duriant. Šis slibinas atrodo tikras pabaisa ir meistriškai atliktas darbas, rodos, jis dar nėra visiškai nugalėtas, dar juda ir spardosi.

Be senienų, yra apščiiai modernių pramonės gaminių, būtent kėdžių, stiklo, lempų abazūrų, dekoratyvinių dalykų ir pan.

Vakare Danijos premjeras, konsulai ir kiti vietiniai valdžios atstovai susirinko švedų restorane Kungsholm vakarienei. Premjeras V. Kampmann atvyko į JAV pasitarimams politiniais bei pramonės reikalais.

Australai apie lietuvius

Šių metų sausio mėn. "The Australian Liberal" laikrašty meno kritikas ir istorikas estas Edgar Aavik rašydamas apie pabaltiečius antrašte Imigrantų menas domina pasaulį, be kita ko vėl gražiai pamini M. K. Čiurlionį kaip lietuvių genijų. Dail. Aavik yra Keliaujančių meno parodų Tarybos narys Double Bay N. S. W. Australijoje. Dabar yra kilnojama paroda JAV. Iš New Yorko tuoj bus keliama į Detrito universitetą. Vėliau bus

Iš A. Škėmos veikalo "Žvakidė" pastatymo Detrito. Adamas... Išdrožiau jį tokį, koks jis buvo kryžkelėje. Jis žiūrėjo į smilgas ir rugius... (Adomas — Justas Pusdešris).

Toronte, Vancouvery ir, gal būt, Chicagoje.

Dail. Aavik parašė vertingą studiją apie Pabaltijo tautų kilmę ir jų kalbų giminingumą bei meno išsiskojimą pastutiniai dešimtmečiais.

— Čiurlionio Galerija įsigi-

jo a. a. Petro Kiaulėno "Natumortą" (aliejus). Mecenatas yra "Draugo" namo vadovybė. Tėvai jezuitai yra R. Mazoliausko skulptūros "Figura" (gipsas) mecenatai. Č. Galerijos vadovybė ir L. A. M. Klubo valdyba jiems nuoširdžiai dėkoja.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS.

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materialų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SO. HALSTED STREET — Tel.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

NAUMĖ LIŪNAITĖ

MIELI LIETUVIAI!

Mes, trys Lietuvos dukros — aš, Naumė ir mano draugės Augė ir Skardė — senai ir ilgai gyvenę, bet nepasėję, buvę išvietintos, ilgai ir plačiai klajoję, pastangomis Nado Rastenio, pasiekėme lietuviškąją Čikagą ir viešime "Naujienose".

Mes norime atvykti į jūsų namučius ir papasakoti jums savo šiuropulgingus pergyvenimus senovės tremtyje. Iš mūsų sužinosite apie tais laikais esantį Bangpūčio dvarą Baltijos dugne, malonią Ravingę, geruosius Ardėnus, mūsų gimtinę — Žvyrinę, tų laikų Lietuvą ir didingas "Trijų Rožių šventės" apeigas.

Mūsų kelionė į jūsų namučius, buvusi \$5.00, dabar tik \$3.00. Prisipažinkite ar sumokėdami "Naujienoms", 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., leisite mums atvykti ir viešėti pas jus.

Iki mielo pasimatymo,

NAUMĖ LIŪNAITĖ.